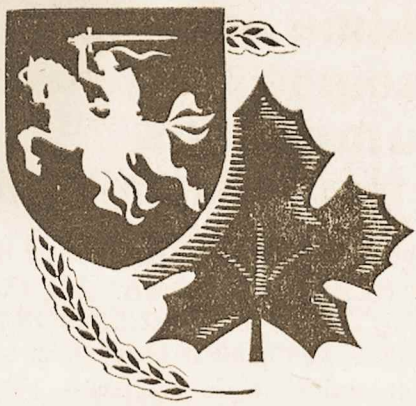

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

A D R E S A S:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 3 (301) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1953 m. SAUSIO - JANUARY 21 d.

PRICE 10 ct. XIII METAI

Pasaulinė įvykių savaitė

NAUJOJO JAV PREZIDENTO DWIGHT EISENHOWERIO INAUGURACIJA

Sausio 20 dieną Amerikoje buvo nepaprastai iškilinga naujojo JAV prezidento generolo Dwight D. Eisenhowerio įvesdinimo į prezidento pareigas apeiga, vadinama prezidento inauguracija, kuri savo iškilingumu prilygsta Didžiosios Britanijos karalienės karūnavimo iškilmėms.

Jau sekmadienį sausio 18 d., D. Eisenhoweris su savo šeima ir valdžios žmonėmis iš New Yorko pervažiavo į Washingtoną, kur apsigyveno viešbutyje.

Vakar lygiai 12 val. JAV prezidentas H. Trumanas, lydimas specialaus eskorto, atvyko į viešbutį pas naują prezidentą ir su juo drauge nuvyko į specialiai paruoštą aikštę, kurioje

NAUJASIS PREZIDENTAS PRIĖMĖ PRIESAİKĄ.

Davęs priesaiką, Eisenhoweris kreipėsi į Dievą ir prašė jam padėti suprasti, kas yra gera ir bloga ir kad pakeltų jam uždėtą didelę atsakomybę našta. Po to jis pasakė didelę kalbą, kurios turinį palietė viso pasaulio radijas.

Eisenhoweris įspėjo žmoniją suabėjodamas, ar ji stovi prieš susikūrimą laisvųjų tautų ar ji gali visa žūti.

Tuo metu ji viešai iškilmingai palaimino toms pareigoms katalikų ir protestantų vyskupai ir žydų rabinas. Negrė giedojo himną. Šių apeigų žiūrėti buvo susirinkusios minios žmonių, suvažiavusios iš visų Amerikos kampų ir 46 valstybių atstovai, tyčia prisiūti toms iškilmėms.

Po priesaikos apeigų, naujasis prezidentas nulydėtas į Baltuosius Rūmus, kur vakare įvyko iškilingas rautas.

Respublikonų partija, po 20-ties metų sugrįžusi į valdžią, ypatingu atsidėjimu ir milžinišku pasiruošimu įvedė naują prezidentą į pareigas ir laukia iš jo didelių darbų tautos ir žmonijos labui.

Ir mes lietuviai visi, kaip vienas, linkime naujam JAV prezidentui gen. D. Eisenhoweriui sėkmės jo geriausiose sumanymuose ir jų gyvendinime.

Antras didelis pasaulis reiškinys, kuris domina visą žmoniją, yra

MASKVOS KELIAMOJI ANTISEMITINĖ KAMPANIJA.

Stalinus nuėjo Hitlerio keliais ir žydų atžvilgiu. Pradėjęs Prahoje, jis vysto antisemitinę kampaniją Maskvoje, kur sudarytas jo išmislytas kaltinimas visai eilei gydytojų, daugiausia žydų, kurie yra kaltinami samoksiu prieš didžiuosius sovietinius valdininkus — Zdanovą, Ščerbakovą ir kt. Jie esą nužudytą šių gydytojų. Bet šis kaltinimas tai tikrai maža dalis jo, o svarbiausia yra tai, kad gydytojai kaltinami

SUTRUMPINĖ PAKIO STALINO GYVENIMĄ...

Žinoma, jie visi, jų šeimos, jų giminės bus pakarti, o kas tikrai su jais kuo nors susilietė, bus ištremti į koncentracijos stovyklas ir ten bus nukankinti.

Maža ir to. Jau visoje komunistų okupuotoje rytų Vokietijoje antisemitinė banga. Dabartiniai komunistai, būve naciai, jau registruoja žydus ir išskleidžia jiems nepasitrukti iš vietų. Slaptai veikia naciai finansuoja komunistų veiksmus prieš žydus.

Dėl to iš ryt. Vokietijos pa-

sipylė nauja bėgimų banga į vakarus.

PRANCŪZIJOJE SUDARYTA NAUJA VALDŽIA

Jos pirmininku yra radikalas Mayeris, o užs. reik. min. Biddolt. Ši vyrausybė turės išspręsti santykių su Vokietija klausimą, kuris vėl atsidūrė aklaistovų.

Gana idomu, kad

EGIPTO DIKTATORIUS PALEIDO PARTIJAS

trejiems metams, per kuriuos tikisi Egiptą pertvarkyti pagal savo norą, jeigu jo kas nors kitas nenuvers.

ATNAUJINTOS D. BRITANIJOS DERYBOS SU EGIPTO DEL SUDANO ATEITIES.

Egiptas nori Sudaną prisiųgti, o D. Britanija jam siūlo savarankiškumą. Kaip bus nusistatyta, parodys ateitis.

Pietų Afrikoje neramumai aprimo po to, kai buvo priimtos Jungtinių Tautų Oragnizacijos rekomendacijos ir

PIETŲ AFRIKOS DOMINIA ATSIKAKĖ DISKRIMINACIJOS

įstatymų, taikomų juodosios rasės žmonėms. Pietų Afrikos premjeras Melanas vis dėlto nusilenkė JTO pilnates sprendimams.

AZIJOJE TEBEVYKSTA TRYŠ KARAI

Korejoje, Indokinijoje ir Mala juose. Visi jie yra pakurti komunistų. Bet iš ten pranešama, kad JAV dabar aviacija žymiai praneša sovietinę aviaciją.

Idomu, kad tūlas lietuvis, ko vojęs Korejos kare prieš komunistus, JAV daliniuose, per Amerikos Balsą papasakojo, jog jis pats savo akimis Korejoje matė.

LIETUVOS TANKUS SU SENAIŠ VYTIES ŽENKLAIŠ.

Matyt, Maskva Korejos karan metė net Nepriklausomos Lietuvos turėtus karo ginklus. Apie tai jau ir seniau buvo rašoma. Čia tas tikrai svarbu, kad kovų dalyvis pats tai yra patyręs kovų laukuose.

KANADOJE GI FEDERALINIS PARLAMENTAS ATNAUJINO POSĖDŽIUS,

kurie buvo pertraukti Kaledų ir Naujųjų Metų atostogoms. Parlamentas svarstys svarbius įstatymus ir imsis svarstyti biudžetą.

— Iš ryt. Vokietijos pabėgo į vakarus min. Dortingerio šeima, kai jis pats ten suimtas ir jam ruošama byla.

— Tito derasi su vyskupais dėl bažnyčios ir valstybės santykių.

— Indija susirūpinusi Kinijos karo pasiruošimais Tibete.

— Tito susirūpinęs, kad prieš Jugoslaviją komvalstybėse stovi 61 divizija.

— Azijos socialistų suvažiavimas paskelbė komunistams kovą.

SVENTĖS ČIKAGOJE

Pp. Dambrauskai dar neseniai yra atvykę iš Montrealio ir gražiai išsikūrė tabako farmoje. Jiems gal dar laikas neate jo važiuoti į Floridą, bet jau savo vaikams „good time“ nešykšti. Švenčių atostogų išleido savo dukterį Adą ir sūnų Joną į Čikagą, kur jie praleido laiką pas pp. Jakubauskus.

Kor.

KANADOS LIETUVIŲ PRAŠYMAS VLIKUI IR MAŽOSIOS LIETUVOS TARYBAI

Minint 30-ties metų sukaktuves nuo Klaipėdos krašto susijungimo su visa Lietuva, visose Kanados lietuvių kolonijose įvyko iškilingi minėjimai, kurie praėjo didžiai patriotinėje dvasioje.

Pačios didžiosios lietuvių — Montrealio ir Toronto kolonijos vieningai pareiškė tuos pačius pageidavimus — prašymus, nukreiptus į VLIKą ir Mažosios Lietuvos Tarybą. Gražiau šiu būdu šis Kanados lietuvių pageidavimas išreikštas Montrealio lietuvių susirinkimo priimta rezoliucija, kuri skamba šitaip:

„1953 METŲ SAUSIO 18 DIENA MONTREALIO LIETUVIAI, SUSIRINKĘ PAMINĖTI 30-TIES METŲ SUKAKTUVES NUO KLAIPĖDOS KRAŠTO SUSIJUNGIMO SU VISA LIETUVA, DŽIAUGDAMIESI TUO ISTORINIŲ ĮVYKIŲ, PRAŠO VLIKĄ TUOJAU PAKVIESTI Į SAVO SUDETI PILNATEISIAIS NARIAIS MAŽOSIOS LIETUVOS — PARTINIŲ AR REZISTENCINIŲ PAGRINDŲ — ATSTOVUS IR MAŽOSIOS LIETUVOS TARYBĄ PRAŠO ĮEITI Į VLIKĄ IR JAME DALYVAUTI IR VEIKTI“.

Maždaug tokios mintys pareikštos ir Toronto lietuvių iškilmių minėjimo susirinkime.

VILNIAUS RADIJA KLAUSANT

LIESAS MYKOLAČIO - PUTINO MINĖJIMAS.

T. L. Rašytojų klube paminėta prof. Mykolačio - Putino 60-ties metų sukaktis. Mykolači sveikino „Pergalės“ ir „Literatūra ir Menas“ žurnalo redakcijos ir „stalininiai“ rašytojai pro forma. Korsakas per skaitė sukaktuvinių gyvenimo peržvalgą. Radijas sako, kad Putinas „karštai dėkodamas prižadėjo visas kūrybines jėgas atiduoti tarybinei šaliai“.

Pradėjo antrą jaunystę koncertinėmis brigadomis

Vilnių suruošė muziko J. Karoso 30 metų kūrybinio darbo peržiūrą solenizantas pasiūlydė, kad jis pradėtų antrąją jaunystę ir tokio kūrybinio suklestėjimo savyje niekuomet neįsivaizdavo, kaip dabar. Jis šian dien kurias vien vertus stalininės epochos veikalus. Karosas su kitais Klaipėdos muzikos mokyklos darbuotojais suorganizavo koncertines brigadas rinkimams į vietinius sričių ir rajonų komitetus.

Nekrasovo konkurentas — Mieželaitis

Mok. Pedagoginiame Institute I. 8. paminėta rusų rašytojo N. A. Nekrasovo 75 m. mirties suktis. Dir. M. Ročka sakėsi gerai prisimenąs N. buvus artimą liudžiai, o rusų kalbos vedėja Sabanina tą patį pakartojo rusiškai. Rašyt. Matusevičius ten pat pastebėjo, ir N. konkurentą Mieželaitį, nes kaip tik Nekrasovas yra ir vienintelis, kuris savo kūrybiniais interesais ir dvasia rikiuojasi šalia Mieželaičio.

KARAS NEIŠVENGIAMAS. IŠ KLB KRAŠTO VALDYBOS DARBŲ

Sausio 13 d. KLB Kr. V-bos sudarytas Centrinis Šalpos Komitetas, į kurio sudėtį įeina šie asmenys: L. Tamašauskas — pirm., p. Šadreika — sekr., Dr. Norvaišienė, M. Yokubynienė, p. Barcevičius, p. Gaputytė ir Kun. Dr. J. Gutauskas.

Pas. Liet. Archyvo įgaliojimu Kanadoje paskirti P. Štuopis ir S. Treigys.

Iš Australijos Liet. B-nės pirm. p. Vaiciūčio gauta siuntiniai įvairios medžiagos: Statuto nuorašas, jaunimo kursų, mokyklų programos, Svetimio ir Kult. Fondo įstatymai, istorinės medžiagos rinkimo nuostatai, lietuvių išlaikymo statutinės gairės ir tt.

Ryšiams su kitomis tautomis užmegzti paskirti(?) Prof. Dr. A. Zubrys ir inž. J. Sližys.

Socialinių reikalų komisijos steigimo tyrimui parinkti J. Matulionis ir K. Grigaitis.

Šiame posėdyje nutarta š. m. kovo mėn. 21 d. 10 val. ryto Toronto suaukšti KLB apylinkių pirmininkų tarnybinių suvažiavimą.

Ypatingai veikli Hamiltono lietuvių kolonija vasario 7 d. ruošia didelį spaudos balių, šūkui: „Nė vieno hamiltoniečio be lietuviško laikraščio“. Pelnas skiriamas Kanados lietuvių spaudai palaikyti. B-nės Kr. V-ba, vertindama gražų hamiltoniečių gestą, nutarė iniciatoriams pasiūlyti sveikinimo ir padėkos raštą.

Kr. V-bos biuras užsisakė vienus tris Kanados lietuvių laikraščius: „Nepr. Lietuvą“, „T. Žiburius“ ir „Skautų Aidą“.

Kanados L-vių S-ga likvidavosi ir Kr. V-bai perduota 56,2 dol.

Priimtas aplinkraščio tekstas dėl švietimo ir kultūros vadovų paskyrimo. Pr. Al.

NAUJAMETINĖ MIN. ST. LOZORAČIO KALBA

į okupuotąją Lietuvą buvo transliuota Lietuvos diplomatinės šefo min. St. Lozoraičio kalba per Amerikos radijo stotį. Min. Lozoraitis be ko kita pasakė:

„Naujų Metų išvakarėse žmonės kreipia savo mintis į tai, kas jiems artimiausia, svarbiausia ir brangiausia. Kiekvieno lietuvių širdis yra šiuo momentu kupina vienos minties — apie Lietuvą, vieno jausmo — meilės Lietuvai. Todėl aš kalbu šiandien į Jus, Brangūs Broliai ir Seserys Lietuviniai, pateikdamas Jums širdingiausius sveikinimus ir patikindamas Jus, kad Jūsų likimas ir Lietuvos ateitis yra vyriausias užsienio lietuvių, taigi ir Lietuvos Diplomatinių Tarnybų rūpestis, yra ir bus vyriausias mūsų udarbo bei gyvenimo tikslas, ligi Jūs išsivaduosit iš sovietų okupacijos ir atstatysit Lietuvos valstybės nepriklausomybę.“

O teisybė yra ta, kad nėra užmiršta nei lietuvių tautos kančios sovietų priespaudoje, kai tam susidarys tinkamos tarptautinės sąlygos. Nėra užmiršta ir yra pripažįstama mūsų tautos teisė į nepriklausomybę, kurią Sovietų Sąjunga sulaužė užpukdama Lietuvą ir tebelaužo laikydama ją okupacija. Kad toks yra Vakarų, o ypač Jungtinių Amerikos Valstybių nusistatymas, parodo ir ta aplinkybė, kad aš, kaip Lietuvos Diplomatijos šefas, galiu kalbėti į Jus, „Amerikos Bals“ radijo bangomis.

Kita teisybė, kurios bolševikai bijo ir kurią bergždžiai stengiasi nuslėpti, yra ta, kad demokratinis pasaulis, nuo kurio pažangios Sovietų Sąjunga buvo visados labai atsilikusi, dabar dar sparčiau, negu prieš karą, žengia pirmyn visose gyvenimo srityse, ypač gi socialinio teisingumo ir visuotinio gerbūvio atžvilgiu. Vis gilyn eina žmoniškumo atmosfera, kurioje Vakarai vykdo savo socialines reformas. Vis stiprėja tiek socialinis solidarumas, tiek tarptautinis solidarumas — toms tautomis, kurios yra Sovietų Sąjungos grąšomos, kaip Korėja, ar engiamos, kaip Lietuva. Šituo keliu pažangi ir ryžtingai eina žmonija į geresnę ateitį, tačiau ji vis aiškiau pradeda matyti, kad ta kelią kėsina jai pastoti tam si destruktivi jėga — Sovietų Sąjunga.

Bet šitam pavojui atremti Vakarai imasi priemonių. Amerika jau yra pasiekusi milžiniškų rezultatų ginklavimosi srityje. Pavojus galutinai pašalinti turės būti panaikintas pats židinys, iš kurio ateina žmonėms tikrai nelaimės ir vergija. Taigi įvykių plėtojimas tegali sustiprinti mūsų tikėjimą, kad laisvės valanda Lietuva ateis“.

— Dr. V. Karvelienė-Bakšytė, VLIKo ir VT nario Dr. P. Karvelio žmona, gruodžio 30 d. palaidota Strasburge, Robertsau kapinėse.

raščius: „Nepr. Lietuvą“, „T. Žiburius“ ir „Skautų Aidą“.

Priimtas aplinkraščio tekstas dėl švietimo ir kultūros vadovų paskyrimo. Pr. Al.

Kr. V-bos biuras užsisakė vienus tris Kanados lietuvių laikraščius: „Nepr. Lietuvą“, „T. Žiburius“ ir „Skautų Aidą“.

Kanados L-vių S-ga likvidavosi ir Kr. V-bai perduota 56,2 dol.

Priimtas aplinkraščio tekstas dėl švietimo ir kultūros vadovų paskyrimo. Pr. Al.

VYKD. TARDBOS PIRMI NINKAS K. ŽALKAUSKAS

Per Naujuosius Metus Vykdomosios Tarybos pirmininkas K. Žalkauskas pasakė per Amerikos Balsą į Lietuvą tokio turinio kalbą:

Brangūs Broliai ir Sesės pavergtoje Lietuvoje,

Ir vėl praėjo vieneri metai — sunkūs kovos, aukų ir kančių metai. Nors šiuo metu dar negalima tikrai pasakyti, ką nauji metai atneš, vis dėlto jau ir dabar matyti džiugių reiškinių — tikrų mūsų ateities pragiedrulių. Laisvas Vakarų pasaulis vis daugiau įsisąmonina, kas iš tikro grąso jo laisvei ir kas stengiasi sunaikinti jo gerovę. Laisvasis pasaulis negali ilgiau pakęsti ir nepakęs, kad šalia jo būtų pavergtų kraštų ir tautų, kurios vilktų ilgą priespaudos jungą. Didžiojo Amerikos prezidento Linkolno žodžius kartojant, pasaulis negali būti pusiau laisvas ir pusiau pavergtas. Šiandien laisvosios tautos jau telkia savo jėgas — laisvei ginti, o laisvųjų jėgos ir fiziškai ir moraliai yra žymiai pranašesnės už visokią priespaudę ir smurtininkų galybę. Niekas neabejoja, kad laisvės ir vergijos varžybose galutiniu laimėtoju visuomet bus laisvieji. Anksčiau ar vėliau, bet tikrai ateis diena, kada Sovietų nepasotinam imperializmui ir agresijai bus padarytas galas. Kaip žinote, jau treči metai Jungtinių Tautų ginkluotosios jėgos ryžtingai kovoja Korejoje už žmonių laisvę. Laisvę atgavusios tautos ir vėl pakils naujam, šviesesniai gyvenimui.

Netikėkite, ką skelbia apie Vakarų, o ypač apie Ameriką, bolševikų agitacija, kuri nori sukelti Jūsų neapykantą prieš tuos, kurie kovoja už savo ir Jūsų laisvę. Maskvos agitpropas stengiasi apie mus, čia tremtyje esančius, paleisti visokių prasimanymų, gandų, kad esame pairsti, susiskaldę, sergame emigracijos vėžiu, nesugebame darniai dirbti ir tt. Netikėkite jais. Atsiminkite, kad čia esame laisvajam Vakarų pasaulyje, todėl niekas mus neverčia vienodai, standartizuoti pagal įsakymą galvoti. Kiekvienas mūsų gali laisvai ir nevaržomai reikšti savo politines, religines bei ktas pažiūras, gali laisvai priklausyti įvairioms organizacijoms bei partijoms. Tačiau Tėvynės laisvinimo bare visi dirba vieningai ir sutartinai. Čia tarp mūsų, kad ir kokių pažiūrų jie būtų, nėra mažiausio skirtumo. Visiems rūpi Tėvų šalis. Visi, kur tik kas gali, dirba, kad pavergtoji Tėvynė kuo greičiau vėl atgautų savo laisvę ir kaip lygi su lygiais stotų į visų laisvųjų tautų šeimą.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir jojo Vykdomoji Taryba, kurios vardu aš čia kalbu, daro viską, kad Jūsų vargai ir kančios būtų pasauliui žinomos, kad darnioje santarvėje čia mūsų daromi žygiai būtų koordinuoti ir veiksmingi ir kad mūsų brangioji Lietuva, ko greičiau vėl būtų laisva.

Mes esame vieningi ir visa širdimi su visu kenčiančiu ir kovojančiu kraštu, į kurį sudėta mūsų meilė, viltis ir rūpesčiai. Tikėkite, būsime ir vėl laisvi ir nepriklausomi mūsų brangioje Lietuvoje.

— Min. J. Savickis palaidotas gruodžio 27 d. Roquerbrune kapinėse, Pietų Prancūzijoje. VLIKui ir Vykdomajai Tarybai atstovavo A. Liutkus, buv. L. Uzs. R-lų M-jos bendradarbis, kuris VLIKo ir VT vardu ant jo kapo uždėjo vainiką.

A. A. MYKOLUI IVANAUSKUI
mirus, jo žmoną, dukrelę ir žentą užjaučiame ir liūdime drauge
Kibirkščių šeima

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada

Telefonas: HEMlock 7920.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50		America & S. Amerika \$ 5.50	
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00
Teksto eilutė	ct. 0.15	Pajieškų kaina	\$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Tylos sloguti palauzus

Molotovo — Ribentropo aktu 1939 m. buvo parduotas Pabaltijys. Teherano, Jaltos, Potsdamo konferencijose Pabaltijo valstybių likimas praėjo sklandžia tyla. Nors Churchillis savo atsiminimuose sakosi Jaltosje prisiminęs Pabaltijo likimą, bet sunku patikėti, jei Anglija viena iš pirmųjų pripažino Sovietų aneksijos aktą de facto. Kapų tyla lydėjo mūsų likimą. Nei mūsų šauksmas, nei genocidas, nei memorandumai, nei delegat. i Baltuosius rūmus nesudarė šios sunkios tylos. Rodos, didieji buvo nusprendę mus gyvus palaidoti. Todėl rusai labai drąsiai šeiminkauja mūsų krašte, nes mato, kad mes nors turime draugų, bet jie mums nieko be užuojautos daugiau nežada.

Bet mes vilties neprarandame. Klebonome visas duris, ju dinome sąžines, rodydami mūsų tautos bausių likimą ir žiaurią neteisybę.

Galų gale tyla palaužta ir išbūtelėjo visu smarkumu. Min. žadeikio memorandumas paskutinėje Jungt. Tautų sesijoje

buvo visų cituojamas. Net švedai, kurie mus pirmieji išdavė sovietams, ir tie prakalbėjo.

Pabaltijys kyla iš karsto. Pabaltijys vėl gyvas. Tai yra didelis laimėjimas. Atstovų žodžiai apie Pabaltijį, tikrai, p. Višinskiui buvo kartieji pipirai. Juk jis Latvijos karsto kėlėjas! Ugnis uždegta. Ji turi būti kurstoma, kad neišblėstų. Visur visados turi pasaulis žinoti mūsų žaidimą. Niekas neprivalo daryti nuolaidų, derybų pamiršę mus.

Taika nedaloma ir nekuriama tautų pardavimui. Pabaltijo valstybių kapu nenuraminis rusų apetitą. Laimė, kad rusų imperializmo apetitas nepažabotas. Jų agresijos žygiai pasauliui atidare akis. Nežinau, koks likimas mus būtų ištikęs, jei Sovietai būtų sustoję. Tikiu, tyla būtų apgaubusi mūsų tragediją.

Laikas mūsų bylos judinimui yra atėjęs. Sprendimų valanda artėja. Mūsų pareiga išjudinti visus, kad mūsų byla būtų teisingai ir garbingai išspręsta.

R. Medelis.

Tremtinio vargų bendrakeleiviui

MYKOLUI IVANAUSKUI

mirus, jo liūdinčią žmoną, dukrą, ženą ir gimines
nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Joana ir Steponas Kęsgailos.

SPAUDOS APŽVALGA

VIENA SAKYTI — KITA DARYTI...

„Visuomeninės veiklos barose pasidairius“ straipsnį rašydamas A. Mikulėnas pasako visą savo kredo: „... mūsų laikais jėgų ir viena sakyti, o kita turėti galvoje — netiesiogiai veikti...“ Taigi, laikydamasis tokios „mados“, A. Mikulėnas parašė „Tėviškės žiburiams“ ilgą straipsnį,ėjusį net per tris numerius, kuriame jis taip, pagal jo „madą“ ir padarė: labai gražiai antraštę uždėjo — „Didelei sukakčiai paminėti“ ir užbaigė, atrodytų, gražiai: „Tam gražiam periodui tebus nors šis kuklus apžvalgos žodžių vainikas padėtas“...

Bet aktyvi Kanados Lietuvių Tarybos veikėja, daug jai dirbusi ir daug patyrusi, p. S. Pundžiuvienė, tame „kukliame žodžių vainike“ rado labai ne kuklių pasisakymų ir neteisingų bei tendencingų teigimų ir, bendrai, tą „vainiką“ įvertino kaip vainiką, kuriam netinka joks gražus vardas.

Atsikirdamas į p. Salimėjos Pundžiuvienės tikrai kultūringas, objektyvius ir įrodančius jos gerą valią bei nuoširdumą, pastabas, p. A. Mikulėnas jau „Didelei sukakčiai paminėti“ pelemiką užbaigė tokia tirada, kuri visiškai pateisino jo prisipažinimą, jog jam jau seniai yra įėję į „madą“ vie na sakyti, o kita turėti galvoje ir kita daryti. Ir kai p. Pundžiuvienė pasakė atvirą ir objektyvų žodį, p. Mikulėno nervai ne išlaikė ir jis jau atvirai parodė, ką gi jis turi galvoje taip „gražiai“ rašydamas ir net berdamas komplimentus...

Kas skaitė ir p. Mikulėno ir p. Pundžiuvienės pasisakymus, labai aiškiai matė, kieno pusėje tiesa.

Ką p. Pundžiuvienė atsakė p. Mikulėnui, ji tikrai gerai tą žino, visokių atvejų geriau už mus, kurie daug ko iš tų lai kų nežinome taip tiksliai, kaip žino ano meto veikėjai. Čia tiksliai kai kas, kas p. Mikulėno sąmoningai paskleista, o atsa-

kyme p. Pundžiuvienė ir pakartotinai patvirtinta, reikia pasakyti.

A. Mikulėnas „sukūrė“ versiją, kad Kanados Lietuvių Tarybą iniciavo ir suorganizavo tūlas Burė. Tuo A. Mikulėnas siekia iniciatyvą paveržti iš Toronto socialdemokratų, kurie yra tikri iniciatoriai, nes KLT — bendros, viso antikomunistinio sparno sudarymo iniciatyva yra kilusi p. Frenzelio ir Dagilio intymiose pasikalbėjimuose. P. Dagilis yra „Nepr. Lietuvos“ vardo sumanytojas ir pirmasis redaktorius, — ne Burė, kaip p. Mikulėnas teigia. Burė tiksliai ardė KLT, kaip ir A. Mikulėnas.

A. Mikulėnas pakartoja p. Čingos teigimus dėl siūlymo partinių rinkimų, kuriuos atmesdamas, Kardelis nurodė VLIKo pirmininką prel. M. Krupavičių ir teigia, kad tokio prelato Mykolo Krupavičiaus siūlymo nebuvo, o Kardelis „vis dėlto nesivaržė savo kromelio labai valkioti garbingus asmenis“... Tai gi, atsakymui štai citata iš prel. M. Krupavičiaus, kaip Liet. Iš laikymo Tarybos Valdytojo: „... rekomenduoti Tamstoms Tarybos narių rinkimas taikyti proporcingas rinkimų sistemos principus, kad Taryboje būtų atstovaujama kiek galima diferencijuota bendruomenė“. Gal p. Mikulėnas tokio siūlymo prasmės ir nesupranta, o gal nenori suprasti, bet šito siūlymo prasmė yra aiški, kaip diena, būtent — ta prasme, kaip ją aiškina Kardelis.

Kas ypač tenka pabrėžti: Vieną, p. Mikulėnas pakartotinai tvirtina, apie „socialistų ir liaudininkų susitarimą“. Šitam teigimui tikras vardas yra — sąmoningas prasimanymas.

Antra, p. Mikulėno teigimas, kad „J. Kardelis... po 1949 m. kovo mėn. „seimo“ ją (NL) paverė atviru vienos grupės (o kaipgi su „susitarimu“? N. L.) laikraščiu — įvykdė jau minėtą socialdemokratų ir liau-

APIE LIETUVĄ

PASAKOJA SUGRĮŽUSI IŠ LIETUVOS LIETUVAITE.

Šiomis dienomis „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcijoje apsilankė tūla lietuvaite, kuri papasakojo visą savo kelionių ir išgyvenimų epopėją.

Pirmosios rusų okupacijos metais mūsų šeima buvo išvykusi į Vokietiją, bet prasižėjęs Vokietijos kariu su Rusija, mes grįžom atgal į savo tėviškę, — pasakoja mūsų viešnia. — Kadangi gyvenimas buvo nepastovus, tai priartėjus prie Lietuvos okupantams antrą kartą, teko vėl trauktis į vakarus. Ir taip karo metu gyvenome Vokietijoje. Bet svetimasis kraštas — vis svetimas. Tiesa, aš buvau jaunutė ir pačioje jaunystėje šen ir ten blaškom, pripratinta prie blaškymų. Bet tėvai nepaprastai išsiilgo tėvynės Lietuvos ir todėl, pasibaigus karui, nutarė grįžti į gimtinę. Per Munnheną-Augsburgą buvome grąžinami į Lietuvą.

Klaikus grąžinimas.

— Propaganda skelbė, kad grįžtantieji priimami išskėstomis rankomis ir jiems suteikiamos visos gyvenimo, gero gyvenimo, sąlygos. Deja, tikrovė toli gražu nuo šios propagandos. Mus prie rytų ir vakarų Vokietijos sienos perdavė rusams. Čia jie jau be ceremonijų pradėjo vykdyti savo tvarką. Rusus nuo mūsų atskyrė, apklausinėję, ar nėra „vlasovcų“. O mus ligi Lietuvos vėžė ilgai, kaip visą mėnesį. Valgyti nieko nedavė. Kaip paaikėjo, mus norėta nugabenti į Rusijos gilumą. Bet kažkodėl nuo Balstogės mūsų traukinį nukreipė į Gardiną ir čia laikė kelias dienas. Paskui mūsų šeimą padalino: mane su tėvu paskyrė vykti į Klaipėdą, o motiną su broliu — į Šiaulius. Priešintis nebuvo galima. Ir taip šeima padalyta į dvi dalis tėse savo kelyje.

Vilniuje mus jau atskyrė ir tris dienas laikė uždare, neduodami nieko valgyti. Paskui motina Vilniuje susirado savo seserį ir nutarė ten pasilikti, mudu gi su tėvu turėjome vykti į Klaipėdą.

Klaipėdoje.

Klaipėdą radome smarkiai

apgriautą. Mus Klaipėdos stoty išmetė iš traukinio ir paliko. Kur dėtis? Kaip pradėti gyvenimą, jeigu ir pastogės nėra? Tai toks šaunus buvo priėmimas tėvynėje. Tėvas nuėjo į ieškoti pastogės. Tas namas, kuriame prieš karą teko gyventi, pasirodė sugriautas. Mais to gauti negalima, nes veikia kortelės, o kortelių neduoda be pasų; pasas gi išimti reikia vykti į Šiaulius... Prasidėjo kryžiaus keliai. Pagaliau tėvas gavo darbo Kaune Prankombina te už 400 mėnesinės algos. Per sikelėme į Kauną. Iš tėvo algos išgyventi nebuvo galima, nes keturių šimtų rublių nei po mėnesio neužteko. Pradėjau ieškoti darbo ir aš, nors tada būturėjau tiksliai 16 metų. Darbo gauti labai sunku. Darbų nėra. Viešpatauja nedarbas. Šiaip taip gavau padavę darbą Meno institute. Bet iš to neįmanoma buvo gyventi. Teko ieškoti pelningsnio darbo. Jaunoms mergaitėms iš viso darbo beveik neįmanoma gauti. Daugumas jų dirba vadinamomis „latošninomis“. Pasidariau ir aš

„latošnica“.

Tas reiškia, kad man krautu vė duoda prekes, kurių ji pati

dininkų susitarimą, bandydama suburti į tą patį būrį ir visus antikatalikiškos nusistatymo sluoksnius, — tai yra daugiau negu sąmoningas prasimanymas, turįs labai negražių, tiksliai p. Mikulėno „vainikui“ tinkamų tikslų. Nes, visų pirma, kaip jau sakytą, jokio socialdemokratų susitarimo su liaudininkais nebuvo ir nėra; antra, jokių lietuviškų antikatalikiškų sluoksnių (išskyrus komunistus) Kanadoje nėra; daugumas lietuvių yra katalikai, mažiau yra evangelikų bei protestantų, bet jie tiek pat geri lietuviai, kaip ir katalikai; trečia, niekas jokių bandymų nei darė, nei daro burti nesamus „antikatalikiškus sluoksnius“. Visi šitie A. Mikulėno teigimai yra pikti ir nesąžiningas jo prasimanymas.

negali parduoti, ir tas prekes, paprastai daugumoje gaunamas iš Rusijos, duoda pardavimui mergaitėms, kurias kažkodėl praminė „latošninomis“. Mūsų pareiga buvo: pasiimti staliuką, prekes ir eiti į gatvę, kur tas prekes siūlyti praeiviams. Už parduotas prekes gaudavome nuošimčius. Tokiu būdu mano uždavimas susidarydavo per mėnesį 80—120 rublių. Iš gatvės vėliau aš su staliuku persikėliau į žuvų rinką. Čia daugiau žmonių sueina ir čia kiek lengviau parduoti prekes. Bet, įsivaizduokite, — pirmą dieną, nuo ankstyvo ryto ligi sūtemų išstovėti po atviru dangum — vasarą po lietuvių, o žiemą — šaltyje ir žvarboje. Bet badas vertė nepaisyti nieko — viską pakelti. Ir taip latošnica dirbau 1946-48 metus. Bet kai iš tokio procentinio uždavio vis vien išsiversti nebuvo įmanoma, tai pabandžiau be prekių, kurias gaudavau iš krautuvės, dar dasigauti prekių iš šalies. Kokį? Nagi tų, kurios sovietų valdomuose kraštuose buvo ir bus pačios daugiausiai gaudomos — maisto, dešrų. Bet, kai kartą vietoje savęs pailkau trumpam laikui senutę prie staliuko, pasirodė policija, patikrino mano staliuką ir rado... gabalėlį dešros. O tai jau reikėdė ne mažiau kaip 20 metų ištrėmimo... Todėl ir susidare...

istorija dėl gabalo dešros...

O mes jau gerai žinojome, ką reikia būti ištremtam į koncentracijos stovyklą. Todėl nieko nedelsiant, teko mesti staliuką ir bėgti, kur akys neša. Ir taip aš pasitraukiau iš Kauno. Bet ir pasitraukimas sovietuose nėra lengvas. Reikia išsi registruoti, reikia nurodyti vietą, kur persikeli, o iš tos vietos reikia gauti raštą, kad esi priimamas. Tai baisi procedūra. Žmogus ten stipriai prištąs prie vietos ir be leidimo negali pajudėti. Ir jeigu šiandien aš esu Montralį, tai tikrai dėka rizikos ir drąsos.

Sėdau į garlaivį ir Nemunu

nuplaukiau į Jurbarką, o ten,

persikėlusį per upę, pėsčia nu

ėjau pas savo buvusį auklėtoją,

pas kurį mažą būdamą gyvenau

kelis metus, — pasakoja mūsų

viešnia. — Tai buvo Katilių kai

mas. Čia man teko pamatyti ir

Lietuvos

„žaliukus“ — partiznaus.

Vieną vakarą už durų, kur gyvenau, pasigirdo beldimas ir į vidų įėjo keli ginkluoti vyrai. Jie tuojau susirado tūlą sovietams tarnaujantį Mockaitį ir be ilgų kalbų pareikalavo atiduoti jiems visą geriausią savo apsirėngimą — nuo skrybėlės ligi palto imtinai. Pasirodė, jį Mockaitį buvo matę Griškabūdyje agituoju už sovietus, už kolchozus. Taigi, kai Mockaitis atidavė kostiumą ir jau manė, kad partizanai tuo pasitenkins, jie pareikalavo:

— Atiduok ir tuos batus, ir

tą palatą, kuriuo mingavai

Griškabūdyje! — jie jam pasakė. Ir taip apvalytą prigrižo,

kad tupėtų, kaip pelė po

šluota, ir nejudėtų... Po to

jie pasitraukė. Beje, iš Mockai

čio žaliukai paėmė sovietinį pa

są, — kad tuo būdu jis pats sau

Pažinkime Kanadą

KANADA PUKIAI APRŪPI

Kanada šiandien, kiek tai liečia einamuosius reikalus, yra geriausiai informuota tauta pasaulyje. Ji turi savo žinioje ino durniškiausią ir geriausiai išvystytą sistemą, pagal kurią renkamos, paskirstomos ir aiškinamos žinios iš visų kraštų pasaulyje.

Kanadiečiai, žinoma, gyvendami demokratijoje, turi pirmenybę pasinaudoti visokiais šaltiniais, norėdami išsiaiškinti klausimus, kurie liečia šią dieną pasaulį ir tautą. Net ir komunistų spaudoje yra toleruojama.

Kasdieninė žinioms yra 94 dienraščiai ir per 150 radijo stočių. Iš tų 94 dienraščių, 82 anglų kalba ir 12 prancūzų. Jų dydis ir tiražai yra gana įvairūs, ligi netoli vieno milijono didžiųjų miestų arba mažųjų miestelių apie 2.000. Be to, yra savaitraščių.

Neužmirskime atnaujinti „Nepriklausomos Lietuvos“ prenumeratos

IR PARAGINKITE KITUS JĄ UŽSIPRENUMERUOTI.

TĄ GALIMA ATLIKTI PAPRASCIAUSIU BŪDU:

DEKITE PINIGUS Į VOKĄ IR PASTATU LAISKU SIŪSKITE ADRESU: NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, 7722 GEORGE STREET, VILLE LASALLE, MONTREAL, P. Q. Nebuvo atsitikimo, kad pinigai būtų žuvę. Kam patogiau, prašome siųsti ar banko čekiu ar pašto perlaide — Money Order'iu. Kam sunku prenumeratą apmokėti už visus metus, gali mokėti dalimis. Naujai atvykusieji laikraštį gauna bargan tol, kol prasikuria ir sugeba apsimokėti.

HENRY DE CHAMON SU LAUKĖ 82 M. AMŽIAUS.

Š. m. sausio 22 sueina 82 metai dideliame lietuvių tautos draugui, prancūzų rašytojui, politikui p. Henry de Chambon. Tai reto nuoširdumo mūsų tautos draugas. Jis yra parašęs keturias prancūzų visuomenės Lietuvos vardą garsinančias knygas: „Lietuva taikos konferencijos metu“; „Modernioji Lietuva“; „Europos problemos“ ir „Baltų tautų tragedija“. Bet tai yra tik lašas to, ką jis yra paskelbęs apie mūsų krašto reikalus prancūzų periodinėje spaudoje.

Jis buvo prieš daugelį metų įsteigęs politinį savaitinuką „La Ravue Parlementaire“, kurio beveik kiekviename numerioje tilpdavo žinių ir ilgesnių strapsnių apie Lietuvą. Jis tai darė, kai Lietuva buvo nepriklausoma valstybė, bet ypačiai jos reikalus labai nuoširdžiai gynė paskutiniaisiais mūsų tau

tos nelaimės metais. Surinkus vienon vieton visą jo periodiką, apie mus paskelbtą medžiagą, susidarytų keliolika knygų.

Dabar jis yra susenęs ir paliejęs, dėl to tą savaitinuką jis perleido redaguoti savo bičiuliui, bet ir dabar tas laikraštis daug vietos skiria mūsų kovai dėl laisvės. Nepriklausomybės laikais jis yra kelis kartus lenkęs Lietuvoje ir dabar jis gražiai ją prisimena. Visai neseniai jis viename mūsų pareigūnui rašė: „Mano gyvenimo kelią baigiasi ir, visą gyvenimą dirbęs Lietuvos bylai, galiausiai, kad gyvas nebegalėsiu pamatyti Laisvos Lietuvos...“

Tenka gerbiamaui jubilatui palinkėti, kad jis bent sulauktų tos dienos, kai Lietuva bus laisva, ir pasidžiaugtų savo nenuils tamo darbo vaisiais.

KL BENDRUOMENĖS REIKALAI

VASAROS STOV YKLŲ REIKALU

Tėvai, kunigai, mokytojai ir visi kiti, kam rūpi lietuviškojo jaunimo auklėjimo reikalai: K. L. B. Švietimo Komisija nemano, kad yra reikalo aiškinti vasaros stovyklų reikšmę mūsų jaunimui ir vaikams. Čia jie gali pailsėti, pabėgti iš vasa rą įkaitusių dulkėtų miestų. Čia jie gali sustiprinti savo lietuviškąją dvasią, užuot gedę be priežiūros miesto gatvėse. Tik gerai organizuota vasaros stovykla išsprendžia visą eilę problemų, kylančių iš to, kad mokyklų atostogų metu vaikai ir jaunimas du mėnesius yra be darbo.

Stovyklų reikalas yra jau tiek pribrendęs, kad pradeda spontaniškai kilti. Pereitą vasarą jau buvo kelios stovyklos Toronto, Hamiltono, Montreale ir jų apylinkių jauniesiems. Jas organizavo skautai arba ateitininkai. Graži pradžia pilnai save pateisino.

K. L. B. Švietimo Komisija kviečia šią vasarą stovyklų organizavimo reikalą keliaropai padarytų galą, nes sovietų valdžia, visus tuos, kurie atiduoda partizanams pasą, laiko turinčiais su jais santykius ir lai ko išdavikais. O tokia kvalifikacija — jau galas.

Kai po to visose vietose pradėjo lankytis poliiija, (o jon priimami tik komunistų partijos nariai), jau ir man pasidarė tame kaime karšta, neramu ir pavojinga pasilikti.

Bus daugiau.

Išplėsti, turint jų daugiau ir ilgesniam laikui, nes kelių dienų stovykla beveik nieko neišsprendžia. Į šį didelį darbą kviečiame įsijungti ir K. L. B. Apylinkių Valdybas, o ypač jų Švietimo Vadovus. Vienas iš pagrindinių Švietimo Vadovo rūpesčių šiuo metu turėtų būti — pradėti organizuoti stovyklą. Iš esmės nėra taip labai svarbu, po kokia vėliava stovykla vyksta: skautų, ateitinių ar Bendruomenės. Svarbu, kad ji įvyktų: gerai organizuota, tvarkinga, lietuviška.

K. L. B. Švietimo Komisija tuo tarpu šiuo reikalu nedaug tegali padėti. Pagrindinio dalyko — finansų — tuo tarpu ne turime, tačiau padėsime, kiek galėsime. Prašome pasinaudoti mūsų paskelbtomis stovyklų taisyklėmis ir palaikyti ryšį.

Tad į darbą, nes laiko iki vasaros nebėra per daug!

K. L. B. Švietimo Komisija.

Toronto, 1953. I. 9.

„NL“ PLATINTOJAI PA-

GAL TĄSKUS.

A. Gerdžiūnas	69
J. Skaržinskas	55½
E. Gumbelevičius	49½
J. Šarapnickas	44
J. J. Juškaitis	41
P. Januška	39½
J. G. Skaitystis	27
E. Gorklys	27
E. Smilgis	21½
O. Indrelienė	20
J. Janulaitis	20
J. Parojus	15
Br. Mazūras	15
J. Šalaviejus	14
St. Kasparas	13½
St. Noreika	13
A. Kojelaitis	10
K. Andruskevičius	7
J. Puniška	5½
J. Leknickas	5
H. Adamonis	5
S. Prancūnas	5
L. Gudas	5
A. Frenzelis	3

Spauda, kuri Kanadoje išleidžiama ne-anglų ir ne-prancūzų kalbomis, vaidina didelę rolę šimtu tūkstančių kanadiečių tarpe, nes ji suteikia jiems valstybines ir pasaulio žinias. Tokių laikraščių turima 119, iš kurių 29 yra komunistiniai.

Iš pirmo žvilgsnio gal tai atrodė keistai, kad dauguma tų komunistinių laikraščių Kanadoje išleidžiami europietinėm kalbom, o ne anglų arba prancūzų. Bet reikia atsiminti, kad Kremlius visuomet išleidžia

Nukelta į 7 puslapį

Bendruomeninė, visuomeninė ir politinė tema

NL red. pereitame nr. idėjo „esminė“ KLB Kr. Valdybos rasto dalį be įžangų, prierasų ir užbaigų, kad patys skaitytojai, ne kieno neinsistuojami, išsivai galėtų susiorientuoti. Bet dabar tenka nors trumpai atsakyti, kaip sakoma — stantant taškus ant i ir baigiant šią jau nusibodusią temą ginčą. Tenka rašyti ir atsakyti to dėl, kad Kr. V-ba, jau savo parašais patvirtina tuos piktus prasimanymus, kurie buvo pradėti prieš trejus metus ir tuos piktus išmislius, kurie buvo paskleisti Kr. Tarybos rinkimų metu. Ir Kr. V-bai yra būtina pasakyti, kas yra prasimanyta ir kokia yra objektyvi tiesa.

Mes, Bendruomenės būtinumo šalininkai, vis dar nenustojame vilties, kad B-nė galų gale turės apjungti visus prieš galingius dėtis tautiečius. Arba ji taps, kaip ir po 1949 metų Seimo Montrealyje, ta Kanados Lietuvių Sąjunga, kuri atskilo nuo visus lietuvių jungiančios Kanados Lietuvių Tarybos ir, paneigusi vienybę, apsisprendė vienos partijos pavaldumui. Visi nuosirdūs Bendruomenės šalininkai nori visų lietuvių vienybės ir šia kryptimi laukia iš Kr. Valdybos aiškių, pozityvių veiksmų.

Bet paskelbtasis Kr. V-bos raštas pakartotinai nuvilia visus Bendruomenės kūrėjus. To dėl yra būtina jis peržvelgti.

PRADEDAMA SARKAZMŲ.

Neseniai „NL“ idėjo Kr. V-bos atsakymą „Naujienuoms“ (žiūr. NL 52(298) nr. 6 psl.). Atsakymas labai aiškus, korektiškas, operuojas faktais. Prasime palyginti šio laiško toną su mūsų paskelbtuoju pereitame NL numery. Iš pirmųjų sakinių Kr. Valdyba pradeda piktą pašaipą ir tam šaipymuisi skiria visą pastraipą. Gal tai tinka diplomatiškas, tituluotiems ir ordenuotiems asmenims, bet šitie vyrai baigia galų gale savo pašaipą pasisakyti nuosėdėje „įvairių savo straipsnių“. Atsakant į tai juokais galima būtų jiems padėti: atrodo, kad šis Kr. V-bos rimtų vyrų raštas greičiau panašus į „Zaporožų gromatą turkų sultonui“, bet ne į atsakymą redaktoriui ar atvirą laišką, nes ju „gromatą“, kaip patarlė sako, — „rašyta ir zalatyta“. Gal ir galima būtų juoktis, jeigu Kr. V-bos pašaipoje nebūtų paslėpta gilesnių dalykų, ties kuriais verta sustoti ir juos panagrinėti.

KĄ REIŠKIA PASIEPIMAS OPOZICIJOS?

Mes gyvename krašte, kuris ypatingai respektuoja opoziciją. Kanadoje opozicija yra

„Karališkosios Didenybės opozicija“. Maždaug tas pat yra ir kaimyninėje Amerikoje. Opozicija yra koreguojantis ir kontroliuojantis veiksnys. O mūsų Kr. V-ba, įsivaizdavusi esanti valdžia, ex officio jau de da opozicijai apynasrį. Ką gi tai reiškia?

Savo metu vienas vadas viešai gyrėsi savo ranka nušovęs per 70 opozicijos asmenų. Kitas pagarsėjo Mateotti byla. Bet ju abiejų, kurie ne tikrai nemėgo ir nepripažino opozicijos, bet ir ją fiziškai naikino, jau nėra. aKrdelis, kuriam Kr. V-ba draudžia būti opozicijoje, juos pergyveno. Yra dar vienas tos rūšies vadų, kuris opozicijai pristeigė nuo Oderio ligi Beringo sąsiaurio tūkstančius koncentracijos sto-klių, kuriuose konkinų mirtimi miršta milijonai opozicionierių, — bet Krdelis tikisi dar ir šį pergyventi ir sugrįžti į laisvą ir viešą patingą Lietuvą, kurioje nebus draudžiama opozicija, nors ten sugrįžti ir visi „pozicijos“ šulalai.

Bet, mūsų lietuviškoms bendruomeninėms sąlygomis reikia aptarti iš esmės ir

OPOZICIJOS KLAUSIMAS.

Ypač, kad įtarinėjimų, insinucijų ir prasimanymų eilėje, raštą pasirašiusieji, J. Matulio nis su A. Šalkauskiu, meta ir tokį įtaigojimą: esą Krdelis esąs „iš prinoipo opozicijoje“ ir dėl to piktai nusikvatoja, kaip suradę nepaprastai juokingą gudrybę.

Taigi, kalbant apie lietuvišką opoziciją, visų pirma reikia pasakyti, kad iš esmės nėra jos, nes opozicija turi specifinę sąvoką. O kiekvieną skirtingą nuomonę vadinti opozicija ir ją smerkti, kaip kokį mižinišką nusikaltimą, ji pūsti ligi fantastinių nusikaltimo ribų, yra ne tikrai nerimta, bet yra neprotinga ir nesąžininga. Kas gi bus iš mūsų Bendruomenės, jeigu mes kiekvieną skirtingą nuomonę kvalifikuosime kaip baisiausių nusikaltimų ir juo bau ginsime žmones? Juk tas, pagaliau, galės įgauti ir tokia prasme, kad iš Bendruomenės norima padaryti vienos partijos organizaciją, pagrįsta bais kietu „autoritetu“, kuriam niekas jau savo nuomonės negali pareikšti. Tai bus ne laisvų žmonių organizacija, bet tai bus rutinuotas partinis sambūris, kuriame, kaip jau minėta, vieni kitiems galvas kerpa, jeigu tik nesutampa tūlos nuomonės.

MANO PASIŪLYMAS.

Kalbantis dėl Kr. V-bos su-

ATSAKYMAS KLB KRASTO VALDYBAI

darymo, ardelis prie liudininkų, kurių tarpe buvo A. Šalkauskas, K. Grigaitis ir K. Andruškevičius, yra pareiškęs: Jeigu norite, kad Bendruomenė tikrai gyvuotų ir apimtų galimai didžiausią Kanados lietuvių skaičių, tai nesudarykite tokios būsenos, kad kas nors pasijustų esąs pstatytas į opozicijos padėtį.

Naujųjų Metų proga Krdelis šią mintį išsivystė ir pasiūlysiems, visame pasauly esantiems, lietuviams, o visų pirma VLIKui, ir kuri visi mes, nežiūrime jame tūlų nesklaidumų, vis dėlto žiūrime: atsisakyti lig šiol praktikuoto siekimo dominuoti ir pasiremti nauju principu, būtent — jungimo ir koordinavimo principu. Šis principas siūlomas net ir tuo atveju, kai rinkimais susidaro natūrali dauguma.

O pagrindą tam sudaro šie esminiai dalykai: laikinis — atkovoti Lietuvai laisvę ir pastovus — išlaikyti lietuviybę. Šitie dalykai yra tokie bendri ir to kio sutariami, ad su tuo nesutinka tikrai aklietį fanatikai.

Tai toks yra principinis Krdelio nusistatymas, jo pareikštas viešai ir pasirašytas. Laikantis tokių principų ir nedarant iš kiekvienos skirtingos nuomonės opozicijos, opozicijos ir nebus. Bet ar taip Kr. Tarybos dauguma daro ir ar Kr. V-ba nepalaiko tūlų Tarybos asmenų nusistatymo — užsimerkus eiti savo vienos partijos keliu, prieš visus kitus?

Aš nenoriu tuo žiaurumu atsiliepti Kr. V-bai, kuo ji pakaltino mane. Man nerūpi pa sibarti, painiguoti, patempti kokį užkliudytą kablį ir „iš adatos saldyti vežimus“, kaip daro „gromatą“ pasirašiusieji. Jų tikslas aiškus — Krdelį nu linčiuoti, kad jo „ir dvasios ne liktu“. Bet ponai, Krdelis jau ne vieną tokį pasimojimą prieš jį yra pergyvenęs.

Esminis klausimas, į kurį Kr. V-ba mažiausiai atsiliepia, o Krdelis tai laiko pagrindiniu savo straipsnio klausimu, tai yra

DISKRIMINACIJOS KLAUSIMAS.

Tai yra pats pagrindinis klausimas, kuriam Kr. V-bos vyrai nepaskyrė atski ro para grafo, nors menkiems dalykams jų surašė visą 12. Tas klausimas reikia pagaliau pagrindinai išsiaiškinti, nes nuo to pareis Bendruomenės ateitis. Ir šį klausimą aš statau visiskai aiškiai ir konkrečiai.

Prabėgomis Kr. V-ba sako nevedant ir tikslu neturinti

milijonai europiečių ir pavergtautos už geležinės uždangos. Kadangi Europai visai ne tas pat, ar demokratas Stevenson, ar respublikonas izolacionistas Sen. Taftas, ar Eisenhoweris bus U. S. A. prezidentu, nes ne jie, tik gen. Eisenhoweris nešė II-jo Pasaulinio karo pergalės vėliavas per Europą.

Dar laike II-jo Pasaulinio karo 1943 m. balandžio mėn. egn. Eisenhoweris yra pasakęs, kad žodis politika niekieno nėra paisomas, jeigu jis nėra paremtas karo laimėjimu. Šiuo metu generolas atsistojo vadovauti politikai ir dėlto pasaulio kyla mįslė, argi jo žodis bus paverstas karu? Pasaulis laukia, ar generolas, tapęs U. S. A. prezidentu, ves Trumano apsiribojimo politiką, ar ją sulaužys. Sulaužymas

BUENOS AIRES KALĖDINIŲ NUOTAIKŲ SŪKURY

Jei ne europiečių ir ši krašta atvežti kalėdiniai papročiai ir tradicijos, kaip visoje Argentijoje, taip ir jos sostinėje, nebūtų matomas Kalėdų švenčių laukimas, nes čia gimiai apsiėję be ypatingų pasiruošimų ir pačiame vasaros viduryje nedrįstų krautuvių vitrinose išstatyti kailiniuosius, apšerkšniusius ūsais, Kalėdų senius, nors neteko patirti, kaip šiame krašte Kalėdų šventės buvo sutinkamos prieš šimtmečius ar dabar ten, kur dar pusuogiui indėnai gyvena, bet tikriausiai niekas nežino, kad per Kalėdas kuriame nors pasaulio krašte gali kristi sniegas ir žmonės rengtis šiltais

atitaisyti klaidų, kaip gi ji galės būti visų lietuvių?!

NESKLANDUMAI.

Juos pripažino Kr. V-ba ir teigia, kad „tam yra gilesnių priežasčių. Teisingai. Tikrai yra gilesnių priežasčių. Ir jos augščiausiai apibūdintame skyrelyje ir nušviestos. Bet, norint būti visai logiškam ir visai tikram, reikia matyti ne tik tai, gilesnes, bet ir toliau siekiančias jų šaknis.

Jos yra prasidėjusios dar tada, kai tik ką suorganizavus (Toronto socialdemokratų iniciatyva) Kanados Lietuvių Tarybą, atsirado tos pačios srovės, kuri ir dabar tą daro, žmonių, kurie panorėjo su nieku nesiskaityti ir viską panaudoti vienos srovės interesams. Dėl to KLT centras turėjo keltis į Montreali, čia kelti ir NL laikraštį.

Bet, nors čia KLTarybos buvo parodytas didelis lietuviškam darbui solidarumas ir tas laikraštis ir KLT organizacija buvo išlaikyta, bet tie patys žmonės, kurie opoziciją skaito mirtinu nusidėjimu ir kurie pasiryžę eiti diskriminacijos keliu, jau vėliau, kai privažiavo naujų ateivių, vėl pakartojo savo bandymą: 1949 m. seime, sulaužę jų pačių pasiūlymu padarytus susitarimus, ypač visų senųjų lietuvių nusivylimui, de monstratyviai išėjo iš vienybės ir sukūrė savo srovės organizaciją — Kanados Lietuvių Sąjungą. Tai buvo skaudus įvykis, giliai sujaudinęs visus sei mo dalyvius: kad dėl partijos aukojama vienybė. Bet jis viena aiškiai įrodė, kad tos srovės žmonės siekia tikslai savo tikslų, savo srovės arba partijos tikslų ir su kitais bendradarbiauti nenori. Jeigu dabar ta srovė, pasinaudodama bendru tautiečių nusivylimu dėl nesantų taikų bei nesutarimų, susikalo Kr. Taryboje daugumą ir yra pasiryžusi eiti tuo savo siauru partiniu keliu, tai iš anksto gal liba teigti, kad tas prie gera neprivės.

Neužtenka, mieli ponai, pakeisti S-jungos vardą Bendruomenės vardu. Tas nieko gera neduos. Ir čia jus, mieli bičiuliai, aš turiu visiškai pagrindo kviesti, kaip jūs sakote, „prie tvarkos“, tikslai kita prasme, būtent: paskelbkite atsisąžinimą diskriminacijos, padėkite visų geriausių ir nuosirdžiausių pastangų, kad prie Bendruomenės dėtis dauguma tautiečių, o ne po 200 iš 10.000, kaip tas yra Montrealy, arba tiek, kaip Toronte, du mėnesius kankinamasi kol sudaromas (ir tai nepilnas) kan didatų ir valdybą sąrašas.

Štai šitie faktai ir yra svarbiausi Bendruomenės gyvenimo ir vystymosi reikalui. Organizacija, kuri nepasmerkia diskriminacijos ir nesistengia

šios politikos gali turėti dvejopą reikšmę: jos paastrinimą arba apraminimą. Kad jo užsienio politika bus stipri, rodo jau ir pradiniai ženklai. Pasikrymas vyrų, kaip John Foster Dulles užsienio reikalų sekretorium, senatoriaus Henry C. Lodge N. S. A. ambasadorium prie Jungtinių Tautų ir kitų.

Šie vyrai savo veiklumu, kuri jie rodo dabar, ir tvirtu vadovavimu įrodys savo kraštui ir visam pasauliui, kad tik asmenybės, o ne idėjos kuria istoriją (taip pabrėžė gen. Eisenhoweris) ir tuo būdu sulaužys tradicinę demokratų principą pareikštą gubernatoriaus Stevenson, esą idėjos, ne žmonės, apsprendžia gyvenimą.

Red. pastaba: Iš tikrųjų — nei idėjos be žmonių, nei žmonės be idėjų, gyvenimo nekuria.

Kiekviena užsieniečių krautu vė neapsieina be vitrinų papuošimo Kalėdų s-luo vaizdais. Krautuvių viduje įrengia Kalėdų senelių sostus, kur Kalėdų senelis vaikus priima pasikabinti. Vaikų, daugiausia vo kiečių ir anglų tautybės, susidaro ilgos eilės. Tokiu būdu vaikams skiepijama tikrųjų (europietinių) Kalėdų nuotaika. Argentiniečiai savo vaikų neveda, o jei ir veda, tai tik šiaip sau, o ne su tikslu, kad vaikai pamiltų ar suprastų šias euro

piečių atvežtas tradicijas.

Paskutinėmis dienomis prieš Kalėdas vyksta savotiškai neįdomus pasiruošimas Kūčių vakarienei. Čia nepamatyti ant Kūčių stalo lietuviams tradicinės plotpelės, šližikų su aguonų pienu, silkių ir kitų Kūčių valgių. Per eilę metų nuo lietuviškų Kūčių vakarienės atprato daugelis lietuvių, bet li desnė dauguma, pagal išgalę, stengiasi Kūčias valgyti lietuviškai.

Nors Argentina yra (teoriškai) katalikiškas kraštas, bet dauguma papročių yra kitoniški. Pav., Kūčių vakariene valgomą vartojant gausius mėsų kepsnius, alkoholinius gėrimus ir poto šokama iki aušros. Čia retas skuba į bažnyčią išklausti Bernielių mišių ir pergyventi Kristaus Užgimimo džiaugsmą. Tenka pasidžiaugti, kad lietuviai dar tvirtai laikosi. Tėvai Marijonai pasirūpina, kad ant kiekvieno lietuvių stalo Kūčių vakarienės metu netrūktų plotkelių, kurias pas tu išsiuntinėja.

Kalėdinė dovana lietuviams.

Argentinos Tautinis Ansambli seniai užsibrėžta tikslą atsiekti ir prieš Kalėdas atlikti lietuviškų dainų įdainavimą ir plokšteles, tuo paruošdamas ne tik Argentinos, bet ir viso laisvojo pasaulio lietuviams gražią ir brangią dovaną, kurią įteiks 1953 metų pradžioje. Dėka Argentinos lietuvių tautinio ansamblio lietuviška daina pasklis po platųjį pasaulį. Šiuo tarpu į tris plokšteles įdainuotos septynios dai

Šitą klausimą aiškinantis, yra tūlos

REIKŠMINGOS DETALĖS.

Jūs minite Hamiltono ir Winnipeg pavyzdžius, kaip kalbančius jūsų naudai. Bet jūs sąmoningai šituos dalykus painiojate ir sąmoningai kartojate apie tas kolonijas paskleistas tendencijas.

Ir Hamiltono ir Winnipeg bendruomenės organizacijų KLB-LOKas (ne Krdelis, kaip jūs nesąžiningai rašote, viską versdami jo sąskaiton), nepripažinimo klausimo nekėlė. Kiekviena lietuvių kolonija organizavosi taip, kaip ji norėjo, nes tai yra jos teisė. Detale: Hamiltonui buvo rašyta, tarp ko kita ciktai tas, kad KLB-LOKO paskelbtosios taisyklės yra tikrai projektas. Bet ir iš vienos ir iš kitos kolonijos (iš tikrųjų buvo ir trečia — Londonas), kuriose buvo po kelias lietuvių organizacijas, neišnandčias į bendrus komitetus, buvo reikalaujama sudaryti iš visų organizacijų atstovų ALO Kūs, nes KLB-LOKO tikslas buvo aiškus (ir dabar tas kartojama) — prie Bendruomenės pritraukti visus lietuvius, kiek jų yra. Kadangi ir vienoje ir kitoje (ir trečioje) kolonijoje buvo aktingų asmenų, kuriems nepatiko tos kitos organizacijos, todėl jų atstovai nenorima buvo išleisti ir organizacinę B-nės organą. KLB-LOK-as vis dėlto tvirtai kovojo, kad niekas iš organizacijų ir tautiečių, kurie norėjo dėtis į B-nę, niekas nebūtų atstumtas, ir bent dalinai tikslą atsiekė. Deja, tenka labai apgailestauti, kad net rinkimų metu teko kovoti su Winnipege įsigalėjusiais diskriminuotojais ir net teko daryti papildomus rinkimus, nes tie diskriminuotojai niekaip ne norėjo į B-nę išleisti Manitobos ūkininkų.

Mieli ponai, ar tai taip kuria ma lietuvių vienybę? Ar taip galima sukurti B-nę, kuri turi apjungti visus lietuvius? Ir po viso to, Kr. V-ba — dar šaiposi iš KLB-LOKO ir Krdelio, kad šie tikrai nuosirdžiausiai siekė ir siekia visų lietuvių vienybės? Ar gi yra sąžininga ir dora kraipyti faktus ir fabrikuoti melagingas versijas? Kur gi šaltas, subrendusiems vyrams pri valomas, protas ir kur moralė?

Bet ar jūs matote, kokia vi so to akivaizdoje susidaro

TRAGIŠKA BŪSENA?

Iš vienos pusės oficialiai viešai šaukiama į vienybę, bet iš kitos pusės, kaip tas įvyko kai kuriose vietose, Bendruomenė je dalyvavimo teisė reikia kovote išsikvoti. Tūlos politinės organizacijos diskvalifikuojama Nukelta į 6 puslapį.

nos, t. y.: „Kur giria žaliuoja“, „Vėjo dukra“, „Pasisėjau žalią rūtą“, „Stikliukėlis“, „Vai žydėk, žydėk“, „Vai gudri, gudri“ ir „Paskutinis vakarėlis“.

Paskutinėmis dienomis prieš Kalėdas, Tautinis Ansambli bus įdainavimas ir plokšteles davė savo koncertą Villa Lugano lietuviams po atviru dangumi, Lietuvių Centro nuosavybėje. „Daina“, vadovaujant pian. A. Kuprevičiui, susilaukė ovacijų.

Choro vadovas pianistas A. Kuprevičius gruodžio 21 dieną išskrido į JAV koncertuoti. Ansambli savo vadovui pagerbti surengė puikią išleis tuves ir daugelis susirinko palydėti ir aerodromą.

Priekalėdinis moksleivių vakaras.

Kaip kiekvienais metais taip ir šiemet, „A. L. Balso“ iniciatyva buvo surengtas gražus moksleivių vakaras lietuvių klube, prieš pat Kalėdas. Gražu buvo matyti gausų būrį lietuvių moksleivių.

Meninę programą išpildė patys moksleiviai, kuri nebuvo nuobodi. Programoje pasirodė jaunas akordeonistas Albertas Stalioraišis, Lili Švenčionytė ir Irena Pilkaitė (pianistės). Po programos iki vėlyvos nakties tęsėsi linksmi šokiai, muzika V. Balčiūno vadovaujamam orkestrui „Baltica“ grojant.

Tai taip gyvenimas eina šalyje, kur per Kalėdas negailestingai saulė kepina, o ne bal tas sniego patalas dengia žemę.

L. Kančauskas.

Buenos Aires, 28. 12. 52.

J. Vizbaras-Sūdavas.

KO LAUKIAMA IŠ NAUJOJO U. S. A. PREZIDENTO?

Generolo Eisenhowerio išrinkimas U. S. A. prezidentu parodė, kad amerikiečių tautos dauguma trokšta naujos krypties savo politikoje ir dėlto valdžios pakeitimas Washingtono pasidarė būtinas. Tie milijonai piliečių, kurie savo balsus atidavė už Eisenhowerį, balsavo prieš komunizmą ir drauge atmetė demokratų partijos argumentus, kad respublikonų laimėjimas įves kraštą į ūkinę depresiją ir naują karą.

Šie balsuotojai tikėjo ir tiki, kad egn. Eisenhoweris mokes pašalinti ne tik įsisėnėjusias korupcijas Washingtono, bet pagrindinai išvalys komunistus iš Federalinės valdžios įstaigų ir suras vidurio kelią, išspres tasi vidaus gyvenimo socialines problemas, kurias jis pažadėjo kraštui savo rinkiminės kampanijos metu.

Šio krašto žmonės žino, kad generolas galbūt negalės taip greit užbaigti Korejos karo, ką jis buvo pažadėjęs tautai, tačiau jis ras būdus ir priemones paskatinti Jungtines Tautas padaryti efektingus ir griežtus sprendimus, kad įgyvendintų taiką ten, kur ji turi būti, ir kur dėl jos šiandien yra kovojama.

Taip, Eisenhowerio laimėjimas yra naują epochą kuriantis įvykis ne vien Jungtinėms Amerikos Valstybėms, bet ir visam pasauliui; kadangi dar niekuomet Amerikos jėga nebuvo taip plačiai išsiskleidusi per vandenynus ir kitus konti-

nentus, kaip šiandien. Ir dėl to pasauliui yra labai svarbu, koks vyras ateis į Baltuosius Rūmus Washingtono ir kokias politines idėjas jis su savim atneš. Šiandieninė Amerikos politika yra virtus didžiaja pasaulio politika. Ir militarinės bei politinės galybės svoris, kuris bus uždėtas ant pasaulio tiesos svarstyklių, sveriančių taiką ar karą, dabar randasi Washingtono Baltųjų Rūmų salėse.

Gen. Eisenhowerio siekimai ir pažadai.

Eisenhowerio politikos bruožus, kurie gali būti lemiami Amerikai ir Europai, galime susidaryti, peržvelgdami jo svarbesnes kalbas ir pasisakymus. Kada jis po savo nominacijos liepos mėn. amerikiečių tautą kvietė į kryžiaus žygį dėl Amerikos laisvės ir dėl laisvės viso pasaulio, daugelio buvo manoma, kad tai yra vien jo patetiška kalba. Tačiau, kada generolas rugpjūčio mėn., kalbėdamas prieš Amerikos Legioną centrinį suvažiavimą New Yorke, pareiškė: ... kad Amerikos Jungt. Valstybės privalsietų Sąjungai kategoriškai paskelbti, kad mes niekada nesustosime, iki purvina srovė agrasyvaus komunizmo į savo senąsias sienas nebus nustumta. Po šio jo viešo pareiškimo prieš Amerikos Legioną jo draugai ir net priešai suprato, kokias generolas turi pažiūras. Juo labiau šiuo jo pasisakymu buvo suajudinti

1953-uju metu sukaktuvininkai

Kaip ir kasmet, ir šiemet tu rėsimė visą eilę sukaktuvių ir sukaktuvininkų.

Prieš 370 metų, 1583 metais, Kaukėnuose mirė Aleksandras Rodunionis-Radunianus, kuris sudėjo giesmę „Skambėk links mai, balse mane“, išspausdintą 1570 metais Mažvydo giesmynė.

Prieš 425 metus, 1528 gimė Babėnuose pirmasis žinomas lietuvių katalikiškas rašytojas Mikalojus Daukša, 1595 metais išleides „Katachizmą Arba Mokslo kiekvienam Kriščiūnui privalu“ ir 1599 metais „Pastilla Catholica“.

Prieš 200 metų, 1753 m. rugpjūčio 5 d., Migonyse, Kupiškio valsčiaus, Panevėžio ap., gimė Laurynas Stuoka, garsus architektas, dirbęs Vilniuje Gucevičiaus pavarde, Vilniaus akademijos profesorius, pastatęs Vilniaus katedrą, miesto rotušę, Verkių rūmus, Vilniuje reformatų bažnyčią ir tt. Jis buvo baudžiauninko Stukos sūnus, bet patekęs pas Vilniaus vyskupą Masalskį, parodė didelių sugebėjimų ir užsieniuose baigė architekto mokslus.

Liepos 5 d. sueina 115 metų nuo lietuvių vyskupo Juozapo Arnulpo Giedraičio mirties (Alsėdžiuose). Jis išleido „Lietuviškas Evangelijas“, „Naująją įstatymą“, darė grožinės literatūros vertimus į lietuvių kalbą (Tasso „Kupidona“), parašęs lietuvių kalbos gramatiką ir studiją apie lietuvių kalbą.

Prieš 190 metų, 1763 m. balandžio 4 d., Kunigiškiuose, Južintų val., Rokiškio ap., gimė ir 1833 m. Kamajuose palaidotas lietuvių baudžiaivos laikų mylimiausias poetas ir dainius Antanas Strazdas (Drauskas), autorius plačiai paplitusios ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Lenkijoje, giesmės „Pulkim ant kelių“, išleides savo eilėraščių rinkinį, kurio dainos Lietuvių liaudies ir dabar yra dainuojamos, ir tt.

Prieš 175 metus gimė Pranas Savickis, miręs Aleksandra vėlėje, Rokiškio ap., rašęs lietuviškus eilėraščius ir šventas giesmes.

Prieš 165 m. Galindėnuose Alsėdžių val., gimė Jonas Kri-

zostomas Gintila, Alsėdžiuose surinkęs 50.000 knygų biblioteką, palikęs daug rankraščių ir „Mokslą kriščiūniską“ parašytą hebrajų raidėmis.

Prieš 165 metus gimė Juozas Varkala, rašęs daug lietuviškų eilėraščių, kurių žinomas tik tai vienas: „Szweisk, boba, ridika“.

Spalio 28 dieną sueina lygiai 160 metų kai Kalviuose, Skuodo val. gimė pirmasis lietuviškas rašytojas istorikas Si manas Daukantas, 1822 m. parašęs „Darbus senovės lietuvių“, 1845 m. išspausdinęs „Būda senovės lietuvių“, 1850 m. — „Lietuvos istorija“ ir daugybę ūkiškų knygelių, pasi skaitymų, visokių patarimų ir t. t.

160 m. sueina kai gimė Jeronimas Stankevičius, 1830 metais parašęs pirmąjį lietuvių kalbos aritmetikos vadovėlį, kurio tačiau Vilniaus lenkų cenzūra nepraleido, nes esą lietuvių vadovėliai mokykloms esą kenksmingi.

Prieš 155 metus Naugarduke 1793. XII. 24 gimė ir 1855. XI. 26 d. Konstantinopolyje mirė garsusis poetas Adomas Mickevičius, parašęs daug puikių poezijos kūrinių, kuriuose daugiausia apdainuoja Lietuvą, kurią vadina „Lietuva, ma no tėvyne“.

Prieš 145 metus Pakievyje gimė Laurynas Ivinskis, pargarsėjęs leidimu lietuviškų kalendorių. Jis taipgi išleido „Genovaite“ ir kt.

130 metų sueina kai gimė žinomas lenkų poetas Liudvikas Kondratavičius - Syrokomla, daug rašęs poezijos apie Lietuvą ir jos praeitį, palaidotas Vilniaus Rasų kapuose.

Prieš 110 metų Mažutizkiuose, Biržų val., gimė Stanislovas Dagilis, aušrininkas, išvertęs A. Mickevičiaus „Konradą Valenrodą“ į lietuvių kalbą.

Kovo 17 d. sueina 95 metai kai Kauskaimyje gimė ir 1933. IV. 17 Palangoje mirė prelatas Kazimieras Prapuolenis, „Lenkų apaštalavimo Lietuvoje“ autorius, vienas aktingiausių kovotojų už lietuvių kalbos teises Lietuvos bažnyčiose, sa-

Mokslo-technikos naujienos

ARKTIKOS NUGALĖJIMAS

Pasižymėjęs šiaurės poliaus perskridimu australų lakūnas Hubert Wilkins 1928 m. pranašavo, kad šiaurės polius atei tyje taps orinio susisiekimo kryžkele. Anuomet tai buvo sunkiai patikima, tačiau šian dien, vos vienam amžiaus ketvirčiui tepsalinkus, jau yra tikrovė.

Skandinavijos orinio susisiekimo sistemos lėktuvais iš Los Angeles perskrenda šiaurės poliu. Numatoma pradėti normą lų keleivinių lėktuvų susisiekimą tarp JAV ir Europos per šiaurės polių. Skandinavijos orinio susisiekimo sistema yra komercinė oro linija, kuri priklauso Švedijos, Norvegijos ir Danijos vyriausybėms.

Projektuojamas oro susisiekimo kelias bus toks: lėktuvais skris iš Los Angeles į Edmontoną Albertoje (Kanada), o iš ten per Arktiką į Tūlę šiaurės vakarų Grenlandijoje; iš Tūlės bus skrendama tiesiog į Bodo Norvegijos šiaurėje, o iš čia į Stockholmą, Oslo ir Kopenhagą.

Šia poliarine oro linija susisiekimą palaikys labai moderniškas Douglas DC-6B daugmotorinis lėktuvas, kuris yra pritaikytas visokeriopoms poliarinio oro kelio sąlygoms. Per šiaurės ašigalių šis lėktuvas skris 25.000 pėdų aukšty. Lėktuvusbaustip gerai apšildomas, kad skrendant jam per šalčiausias šiaurės ašigalių sritis, keleiviai galės sėdėti savo sėdynėse vienamirškiniai.

Ligšiol iš Stockholmo į Seatlę reikėjo skristi 28 valandas, tuo tarpu šiuo naujuoju poliariniu keliu bereikės skristi tą patį atstumą tik 18 valandų. Neužilgo Skandinavijos orinio susisiekimo sistema pradės ope vaitraščio „Saltinio“ steigėjas ir redaktorius.

Rugpjūčio 7 dieną sueina 95 m. kai Bitėnuose, Klaipėdos krašte, gimė Mažosios Lietuvos patriarchas - aušrininkas Martynas Jankus, išgyvenęs dvi tremtis ir miręs Flensburge, Vokietijoje, vienas didžiųjų Mažlietuvų kovotojų.

Daugiau bus.

ruoti tarp Norvegijos ir Torkio, panaudodama Thule ir Fairbanks Aliaskoje aerodromus benzino atsargų papildymui. Poliarinė oro susisiekimo linija ruošiasi pradėti naudotis visa eilė kitų orinio susisiekimo linijų.

Poliarinio oro linijos susisiekimu pradėdama naudotis po to, kai buvo baigta rengti oro laivyno bazė Tūlėje. Ši bazė yra įrengta ant snieguotos augstumos šiaurinėje Grenlandijos dalyje. Šios bazės įrengimo darbai buvo vykdomi slapta ir jie užtruko 18 mėnesių. Ši tolimosios galimybės poliarinėje srityje oro bazė iš pradžių buvo planuota kaip strateginė, tačiau ro bazė, iš kurios amerikiečių sprausminiai bombonešiai galėtų pasiekti Sovietų Rusijos industrijos širdį.

Thule yra šiaurės poliaus srityje, vos 900 mylių atstume nuo paties šiaurės poliaus punkto. Iš Tūlės į Maskvą tėra 2752 mylios, į Omską — 3199 ir į Vladivostoką — 4115 mylių. Karo atveju su Sovietų Rusija ši poliarinė oro laivyno bazė suvaizdintų milžinišką vaidmenį amerikiečių naudai puolant Sovietų Rusijos pramonės centrus.

Šiuo gi metu Tūlės oro bazė pradėdama naudoti komerciniais tikslams. Panaudojant šią oro bazę, laimimas artimiausias susisiekimo kelias tarp Europos ir Vakarų Amerikos krantų, o taip pat ir Aliaskos, Tokio, bei tolimosios Azijos kraštų. Tūlės orinio kelio panaudojimas sumažina kelią tarp Londono ir Tokio 1600 mylių.

Thulėje dabar plėvesuoja amerikiečių ir danų vėliavos, kadangi ši bazė yra įrengta bendromis JAV ir Danijos vyriausybų įėjomis. Čia dabar yra įrengtas moderniškas 10.000 pėdų ilgio lėktuvams pakilti takas; o 480 akrų plote yra pastatyti puikūs angari ir barakai.

Amerikiečiams šios poliarinės oro bazės įrengimas kaštavo 263 milijonus dolerių. Statybinė medžiaga buvo atgabenta lėktuvais ir laivais iš JAV.

Nepaisant tolimos savo po-

liarinės situacijos, Tūlės klimatas yra pakenčiamas. Per metus čia teškrenta tik 15 colių sniego. Vasaros metu temperatūros vidurkis yra maždaug 50, o žiemos metu 25 laipsniai žemiau nulio. Šiaurės ašigalių sąlygomis tai yra laikoma labai palankiu, švelniu klimatu.

Amerikiečių oro pajėgų žinovai mano, kad Sovietų Rusija yra įsiruosusi panašią oro bazę Šv. Juozapo salyne, į pietus nuo Archangelsko. Ši Sovietų oro bazė esanti maždaug 1500 mylių atstume nuo Tūlės.

Iš pradžių Thule buvo naudojama amerikiečių ir danų stebėjimo punktu, kuriame dirbo 18 stebėtojų. 1951 m. į Tūlę atskrido darbininkų kuopa. Jie atsigabeno moderniškus įrankius ir 29000 svarų žemsmę. Tai buvo sunkiausia masinė atlekimas lėktuvu atgaben-tai. Iš pradžių darbus pradėjo 600 vyrų, kurie paruošė ke- lią 7500 darbininkų, paslaptom atgaben-tų iš Virginijos Norfolko. Šių darbininkų atgabenimas buvo atliekamas taip slap-tai, kad jie net patys nežinojo, kur esą gabenami.

Thule, kuri yra prie šiaurės žvaigždės įlankos, vandens keliu yra sunkiai tepasiekiamas, kadangi vandens kelias tegali būti naudojamas tik 70 dienų per metus. Tad visa statybinė medžiaga bei įrankiai daugiau siai buvo gabenami lėktuvais. Didžiausią darbui kliūtį čia su-darė amžinai užšalęs žemės paviršius, prilygęs uolos kietumui. Jei pastatas būtų pastato mas tiesiog ant tokios žemės paviršiaus, tai namo šilima pa-mažų pradėtų atšildyti tą pa-viršių, o tada pamatai pradėtų pamazu smukti žemyn. Kad tai būtų išvengta, pastatus te-ko statyti ant specialių stulpų. Gyvenamieji pastatai ir angari-buvo pastatyti pagal šaldytuvų principą, tačiau su tuo skirtumu, kad juose palaikoma šiluma, o ne šaltis.

Nepaisant visu nepaprastų sunkenybių, šių laikų techni-ka įgalino amerikiečius ir da-nya įrengti moderniškiausią po-liarinę bazę, kuri plačiai atga-ro vartus į naują susisiekimo pasaulį, prieš dvidešimt penkis metus išpranašautą garsaus australų lak. Wilkinso. T. P.

ATSIŪSTA PAMINETI.

Povilas Gaučys. PIETŲ KRYŽIAUS PADANGEJĖ. Lotynų Amerikos rašytojų novelių antologija. Kalbą žiurejo B. Babrauskas. Viršelį dail. Jon. Pilipausko. Išleido Lietuviškos knygos klubas. Spaudė „Draugo“ spaustuvė: 2334 So. Oakley Ave, Chicago 8 Ill., USA. Kaina 4,50.

Tai tikrai gražiai, kultūringai išleista didžiulė, 480 pusla-pių, knyga, gražiai atspaus-ta, gaila, neįršta, nes tokia im-pozantiškai knygai geriau tik-tų kieti viršeliai, ne aplankas. Verta pagirti P. Gaučį už gra-žią iniciatyvą supažindinti lie-tuvius su lotyniškosios Ameri-kos literatūra, kuri yra visai skirtingos dvasios ir nuotai-kos, atsižvelgiant į Naujojo pa-saulio gamtos, papročių ir civi-lizacijos skirtingas sąlygas. Žo-džiui, tai yra įdomus leidinys, kurį kiekvienas knygos mėgė-jas mielai įsigys.

D. Pilla. SIELA UŽ SIELĄ. Tai lyg dvasinių novelių, bet sulietu į visumą rinkinys, su-sietų viena idėja. Vertė kun. Antanas Sabaliauskas, „Nuo Imšrės ligi Orinoko“ knygos autorius. Castelnuovo Don Bosco. Italija. 1952. Išleido Saleziečių spaudos studija. Iliustravo prof. Giulio Da Mi-lano. 308 puslapiai. Knyga įršta į kietus viršelius. Ilius-tracijos visos spalvinės ir gau-sios. Kaina ir adresas, kur ga-lima būtų gauti, nepažymėta. Leidinys atrodo originaliai.

Lietuvos ūkio ATSTATYMO STUDIJŲ KOMISIJOS DARBAI. Šašiuvinis VII. 1952 m. lapkričio mėnesio. Turiny: Bal-tijos ir Juodosios jūros sujun-gimas vandens keliais, — Dr. J. Remeika; Lietuvos geležin-kelių veikimo atstatymas, — Prof. dipl. inž. J. Čiurlis, ir pranešimai. Leidinį galima gau-ti: Dipl. inž. J. Dačinskis, 701 E. 5th St., So. Boston, Mass., USA.

Marius Katiliškis. UŽUO-VĖJA. Apsakaitės-novelės. Iliustruota R. Viesulo. Išleido „Terra“. Kaina 3,50. Gauna-ma „Nepr. Lietuvos“ redak-cijoje: 7722 George St., Ville Lasalle, Montral, P. Q.

Patariama įsigyti šią knygą, nes ji yra gražiai parašyta, įdo-mi, vertinga.

— Aš jus to prašau. Geriau, gali būti, jei pasakysite, kad kitas kuris nors vokieitis tai padarė. Padarykite tai dėl mano žmonos. Dėl mano dukrelės. Jos nežino, kad aš vyk-džiau tokius negarbingus darbus. Jos galvoja, kad aš slaps-tauti Ispanijoje, todėl, kad aš buvau „SS. Leiskite man pa-likti šiame pasaulyje bent dvi asmenybes, kurios turėtų apie mane gerus prisiminimus, — maldavo Klaus.

— Gerai, aš prižadau.

— Dėkui, aš esu pasirėngęs mirti — pasakė Klaus. Už-dėjęs pirštą ant revolverio gaiduko, Denton paskutinį kartą pasižiūrėjo į Klaus'o veidą. Jo veide buvo matyti vienumos jausmas ir jo storos virpančios lūpos atrodė šnibždėjo mal-das, kurias jis buvo užmiręs kalbėti savo ankstyvesniame gyvenime; iš jo pusiau primerkto akių riedėjo ašaros...

Denton staiga pasirodė, kad jis mato „Obersturmbann-fuhrerį“ lyg kad jis stovėtų prieš Augščiausiajį — visų ap-leistas, vidutinio amžiaus vyras, drebantį iš baimės ir sąži-nės graužimo. Čia Denton prisiminė savo buvusiojo rezis-tencijos draugo žodžius, kad žmonės, kurie yra žiaurūs su kitais žmonėmis, yra netgi dar žiauresni sau patiems.

Jūs išlošėte, pone Obersturmbannfuhrer, — pasakė Denton įsidėdamas revolverį į kišenę. — O gal būt, ir pra-lošėte. Aš apie tai nežinojau. Kaip ten bebūtų, aš atsisakau nuo savo sprendimo jus nužudyti.

Tas viskas neatrodė, kad būtų pakeitę Klaus'o išvaiz-dą, ir jo ašaros riedėjo per žandus. Atrodė, kad jis dar lab-jau nuliūdo.

— Ir negalvokite, kad aš tai padariau dėl jūsų mažos tukrelės — pridūrė Denton.

— Aš tai negalvoju, — atsakė Klaus.

— Tai buvo dėl kai kurių dalykų, kuriuos aš ligi šian-dien netobulai supratau — kalbėjo Denton.

— Pone majore, mano žmonos ir dukrelės vardų, aš dē-koju tamstai už mano gyvybę, — kariškai išsitempdamas pa-sakė Klaus.

Daugiau nieko nebuvo kas kalbėti. Jeigu Denton vie-nas būtų buvęs Klaus'o kankinamas, jis būtų paspaudęs Klaus'o ranka parodydamas, kad jis viską atleidžia ir pamirš-ta. Tačiau, prisimindamas savo draugus ir tai, ką Klaus jiems padarė, Denton negalėjo sau to leisti. Jis apsisuko ir nē-žodžio netares išėjo iš kambario.

Pro duris prasiveržianti šviesa koridoriuje parodė Den-ton'ui, kur yra Marijos kambarys. Mažoji mergytė sėdėjo savo lovoje, o jos liesa išbalusi ir šaltos išvaizdos motina sto-vėjo šalia jos.

— Jūs labai ilgai užtrukote, senjore, senjore, — pasakė mažoji mergytė.

— Aš kalbėjau su jūsų tėveliu, senjorita, senjorita, — atsakė tokiu pačiu tonu Denton.

Mergytė labai juokėsi iš to pamėgdžiojimo.

— Prašau papasakoti man pasaką prieš pasakydamas man labanaktį, — prašė mergytė.

Atsikratymui pasakę trumpą pasaką, kurią Denton stengėsi kuo geriausiai išversti ispaniškai, jis pabučiavo mer-gytę kakton ir išmėvė per duris. Grįžęs ten pačiu kavinėn, Denton rado tuos pačius nuolat kartojančius priežodį „cla-ro“ nublįgintais batais ispanus. Apšviestas laikrodžio atrodė kaip mėnulis. Jis užsisakė „manzanilla“ ir pagalvojo, kad jo-bu-vė draugai Greene, Mahoney ir Everasse, kur bebūtų — šešėlyje ar šviesoje, jį suprastų.

Sulietuvino J. Skaržinskas.

BRUCE MARSHALL

PASKIRTAS MIRČIAI

II.

— Man nėra reikalo kalbėti dabar apie gyvybės drau-dimą... Čia yra mano numylėtoji! — pasakė Denton, grieb-damas mergytę ir rankas ir išskeldamas ją į orą.

— Čia, pone, yra tokia grožybės rūšis, kurią galima pa-liesti be pavojaus. — Ir Denton pamatė, kad čia tikrai bu-vo ta pati mergaitė, kurią jis pabučiavo kavinės balkone. Jos liekna, šaltos išvaizdos, žaliuoje suknelėje motina buvo irgi-čia pat. Mergytė tuojuo pažino Denton ir šuktelėjusi iš-džiaugsmo puolė jam į rankas.

— Mama, tai yra tas pats puikus žmogus iš kavinės, — pasakė ji vokiečių kalba ir ta pačia kalba paklausė Denton'ą:

— Ar jūs esate taip pat vokieitis?

— Nein, no lo soy, — pasakė Denton abiem kalbomis.

Mergytės motina priėjo dar arčiau ir jie visi stovėjo apie ją su stropiu suaugusių nuolaidumu, kurie norėtų bent labai trumpai užmiršti pasaulio liūdnumą.

— Jūs, turbūt, gailitės, kad nesate vokieitis, — pasakė mažoji mergytė ispaniškai. — Ispanai yra geri, bet vokiečiai dar geresni. Pakutensiu, pakutensiu, — toliau čiaušėję mer-gytė iškūsi savo pirščiuką į jo pirštinę prie užsegimo. — Džentelmanai nedėvi pirštinių kitų džentelmenų namuose. Tai yra taip pat lygiai negražu, jei kad jūs būtumėt užsidėję skrybėlę, — pasakė ji atsegdama pirštines sagą ir staigiai traukdama pirštinę nuo Denton rankos.

— Prašau to nedaryti, — pasakė Denton, tačiau judėsys, kurį jis padarė atitraukdamas savo ranką, kaip tikslai paliko išlaisvintų jo pirštų galiukus mergytės delne ir nuėmė pirštinę. Jis paskubomis stengėsi užgniaužti savo kumštį, bet kada jis lenkė savo pirštus į kumščio vidų, jis pamatė, kad Klaus'as pastebėjo purpurinės spalvos randus ant jo rankos tose vietose, kur pirštų nagai buvę. Mažoji mergytė paste-bėjo tuos randus taip pat. — Jūs išdykęs vyras, — pasakė ji. — Jūs nukramtėte savo nagus.

Denton buvo nustebintas savo nesugebėjimu pažiūrėti į Klaus'o veidą. Kada vietoj to jis žiūrėjo į Klaus'o žmoną, šviesiai žaliuoje suknioje, jis girdėjo poną Obersturmbannfu-her sakant labai apgalvotai ir nepasikeitusiai balsu:

— Marija, jūs privalote palikti šitą džentelmeną ir ma-ne vienus trumpam laikui. Mes turime daug ką pakalbėti.

Prieš leisdamą savo motinai išsivesti, mažoji mergytė pakėlė savo smulkutį rimtą veidą į Denton'ą.

— Pažadėk man ateiti ir pasakyti labanaktį man lovoje po to, — pasakė ji.

Denton buvo taip susijaudinęs, kad negalėjo iš viso kal-bėti ir Klaus'as turėjo už jį mergaitę tai prižadėti. Netgi kai mergaitė ir jos motina apleido kamabrį, Dentonas ne-žiūrėjo į Klausą. Pasiteisinimui, kad jis nepakelia savo gal-vos, Denton movėsi ant rankos pirštinę.

— Viduryje gyvenimo mes esame mirtyje, ar ne, — pa-sakė Klaus tokia pačia gerklinė prancūzų kalba, kurią jis naudodavo tardydamas Denton'ą Rue de Saussa'eres.

— Pasirodo, kad aš buvau labiau vertinamas, negu aš galvoju, ar ne? Tik vieną dalyką aš norėčiau sužinoti. Kie-no ranka turėsiu garbės būti nužudytas?

Denton buvo taip šito klausimo spręstas, kad net nesu-

gebėjo stebėtis Klaus'o matomu sutikimu su savo likimu. Jis pakėlė savo akis į Klaus'o veidą, todėl, kad jis žinojo, jog vis dėlto jame yra neapykanta šiai pabaisai, tačiau veidas, kurį sutiko jo akys, buvo nuvargęs, nelaimingas veidas per-įsirdubio ir pavargusio teisininko ar dvasiškio.

— Jeigu aš nesibijojčiau būti paskaitytas baidiu, aš tu-rėčiau pareikšti apgailestavimą ir pasakyti, kad man gėda dėl mano veiksmų, tačiau dėl šitos baimės aš to nesakysiu, — pridūrė Klaus.

— Jeigu jums tas svarbu ir turi reikšmės, tai aš pasaky-siu, kad mano pavarde yra Denton — 9891174, Harold Pe-terson Denton, Karališkojo Yorkshire lengvojo pėstininkų pulko majoras, — pasakė Denton.

— O taip. Aš prisimenu. Jūs esate pasikeitęs, bet ne-tiek, kad negalima būtų pažinti. Ar jūsų išsikėlimo vieta ne buvo Sarthe? — paklausė Klaus.

— Ne. Čia buvo reikalas dėl mūsų agentų pavardžių Ariège mieste. Aš pasakysiu jų pavardes Jums dabar, jei jūs norite. Mūsų agentai buvo Donaldson, Muplat ir Garner. Muplat jūs pažįstate, todėl, kad pačioje pabaigoje jūs jį nu-čiupote. — ir čia Denton pajuto, kad jo buvusi neapykan-ta pradeda atslūgti ir mažėja, ypač matant sugėdinto ir nu-žeminto Klaus'o veidą.

— Ten buvo įmaišyti taip pat Greene, Mahoney ir Eve rasse. Aš noriu jums pasakyti, kad aš atvykau čia sutvar-kyti ir užbaigti jų sąskaitas su tamsta, — pasakė Denton ir jo ranka, švarko kišenės viduj, su revolveriu buvo nukreip-ta į Klaus'ą.

— Aš atsimenu paskiausiai paminėtus taip pat, — pa-sakė Klaus priartindamas savo šaltą ir nelaimingos išraiškos veidą prie Denton'o.

— Aš galvoju, kad aš negalėsiu leisti jums čia įvykdyti mirties sprendimo, todėl, kad aš bijausi, kad nesu toks drą-sus, kaip jūs ir jūsų buvusieji draugai. O jeigu aš pradėčiau rėkti, tai mano žmona ir kaimynai būtų sukelti ir tuojuo at-vyktų policija, — pridūrė Klaus.

— Man malonu matyti, kad jūs vis dėlto dasiprotėjot, kad tokia mirtis yra per menka bausmė jums.

Šie žodžiai skambėjo labai vietoje, nors Denton buvo gir-dėjęs daug tuščių žmonių juos vartojant.

— Jūs negalvokite, kad aš susilaikysiu nuo savo spren-dimo įvykdymo dėl jūsų puikių mažytės dukrelės, — dar pasakė Denton.

— Aš nieko negalvoju, — pasakė Klaus. — Tai būtų geriau dėl jūsų paties. Šaukite!

Denton linktelėjo. Drebančia ranka jis pakėlė savo re-volverį ir pridėjo vamzdį prie Klaus'o krūtinės.

— Ne čia, — pasakė Klaus. — Geriau prie smilkinio. — Ir jis pats pakėlė Denton ranką prie savo galvos. — Aš ma-nau, kad jūsų revolveris yra begarsis. Jeigu ne, tai jums bus sunkumu pabėgti.

— Revolveris yra begarsis. Dabar, aš manau, būtų ge-riausia jei pasimelsite, prašydamas Dievo atleidimo už savo niekiškus darbus.

— Aš apie tai jau pagalvoju ir tikiu, kad Dievas man atleido — greitai pasakė Klaus. — Nors aš neturiu teisės prašyti, aš kreipiuosi į jus. Jeigu jus sugautų, jūs, beabejo, sakysite, kad jūs nužudėte mane keršydamas. Tačiau prašau nesakyti, kad aš kankinau.

— Mano rankos bus tikras jūsų darbų įrodymas, — at-sakė Denotn.

SKELBIMAS.

DĖL IŠVYKIMO, LABAI GEROMIS SĄLYGOMIS.

parduodu tabako ūkį.

VISI PASTATAI NAUJI.

Norinčiam pirkti suteiksiu tam tikrų lengvatų. Galima pirkti ir pusę. Tuo atveju aš paliksiu naują pirkėją valdyti visą ūkį, pats jokio pasidalinimo pelno nereikalaujamas apart įmokėjimo ¼ derliaus, kuris priklauso senam savininkui. Farmos pirkimo reikalu prašoma kreiptis į šio laikraščio redakciją.

KULTŪRINĖ KRONIKA

MILASIAUS KŪRYBA PARYZIAUS RADIOFONE

Prancūzijos radiofonas įtraukė į savo repertuarą naują kūrinį. Tai „Miguel Manara“ — mūsų poeto O. V. Milasčiaus poema-misterija, kuriai garsus nu dienis kompozitorius Henri Tomasi parašė muziką. Pirmą kartą veikalas patiekta klausytojams diriguojant pačiam kompozitoriui ir išpildant Valstybiniam simfoniniam orkestrui su operos solistais ir radiofono choru.

Kritika labai palankiai vertina šią lyrinę dramą ir dėl patitūros kokybės ir siužeto dėl dybės bei kilnumo numato jai didelę ateitį šių dienų muzikinį kūrinį tarpe.

Pabrėžiama, kad Miguel Manara autorius yra lietuvis, diplomatas, kurį ankstyva mirtis apgynė nuo šio karo tragiškų įvykių, kurie būtų pažeidę jautrią poeto širdį.

Dienraštis „Le Monde“ pažymi, kad prancūzų kalba vėloniui yra daug skolinga už šį žavingą kūrinį. Retai kam yra pavykę taip sėkmingai, kaip Milasčiui, surasti ryšį tarp nemetrinės kalbos garsų ir tyriausios žodinės poezijos.

Veikalas vaizduoja septinio liktojo šimtmečio ispanų didiko Miguel Manara dvasinę evoliuciją nuo žemiausių orgijų purvyno iki krikščioniškosios mistikos viršūnių.

Mūsų rašytoja ir kritikė Dr. Genovaitė Irena Židonytė-Vebrienė šį Milasčiaus Don Juana skaito Goethės vertės. (Žiūr. jos prancūzų kalba išleista Paryžiuje veikalą — Milasčius, jo gyvenimas, kūryba ir spindulavimas). J. M.

LIETUVAITĖ BRAZILIJOS FILMŲ GAMYBOJE.

Brazilijoje bus bene pirmoji Regina Norkaitė pasirinkusi kino artistės profesiją ir jau antri metai šioj srityje dirba. Vienas filmas „Confliť“, kur ji dalyvauja, jau pagamintas, o kitas dar tebedaromas. Regina yra gimusi Sao Pauloje. Ji baigusi komercinę mokyklą, įstojo dirbti į Johnson-Johnson kompaniją, lanko konservatorių mokyklą muzikos. Regina yra dukteris Kamimiero Noraus, kilusio iš Jurbarko ir Teresės Grivaciauskaitės — iš Kauno.

„NERIES“ STIPENDIJŲ FONDAS

Du New Yorko lietuviai prekybininkai: Dr. Juozas Kazikas ir Dr. Kęstutis Valiūnas, norėdami paremti mokslus einantį lietuvišką tremties jaunimą, įkuria „Neries“ stipendijų fondą. Fondui globoti ir tvarkyti pakviesti: Anicetas Simutis, Dr. Vladas Viliamas ir Paulius Jurkus.

Fondo valdyba, susipažinusi su padėtimi ir savo sąskaiton įnešusi Dr. J. Kazicko ir Dr. K. Valiūno stipendijos fondui skirtus pinigus, skiria neįrašinamą 1000 dolerių stipendiją 1953 metams ir skelbia šias sąlygas kandidatui priimti:

1. Stipendija skiriama studijuojantiems, ar studijuojantiems, humanistinius visuomeninius mokslus (ekonomiją, teisę, žurnalistiką, politinius mokslus, sociologiją, istoriją, geografiją, pedagogiką, filosofiją).

2. Į stipendiją gali kandidatuoti ne tik JAV, bet ir kitų kraštų lietuviai tremtiniai studentai, kurie yra ne vyresni kaip 30 metų, baigę gimnaziją arba „high school“, duodančią teisę studijuoti augstuosius mokslus. Stipendija duodama ir tiems, kurie rašo baigiamuosius magistro ar dokto rato mokslinius darbus.

3. Šiaurės Amerikos kraštuose (JAV ir Kanadoje) skiriama 1953 m. 1000 dol. stipendija, kituose kraštuose tik pusė ar dviem studentams po 500 dol. vieneriems metams.

4. Norintieji gauti stipendiją, užpildo anketą, gaunama iš „Neries“ Stipendijų Fondo.

5. Užpildytas anketas įteikti (ar paštu atsiųsti) Fondo Pirmininkui iki vasario 15 d., stipendijų rezultatai pranešami kovo 1 d.

„Neries“ Stipendijų Fondo adresas: A. Simutis, Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd St., New York 24, N. Y.

GABIJOS LEIDYKLOS DARBAI

Su naujų metų pradžia Gabijos leidykla skaitytojams patiekia visą eilę vertingų knygų. Už savaitės kitos išleidžia ma garsaus XIX a. lietuvių poeto Adomo Mickevičiaus lietuvių ir prūsų žygių istorinė apy saką „Konradas Valenrodas“. Ši kūrinį, kadangi jis buvo parašytas lenkų kalba, vertė poetas V. Mykolaitis-Putinas.

Tuo pačiu laiku išleidžiamas ir 1952 m. literatūrinė Nobelio premija atžymėto prancūzų rašytojo Francois Mauriac romanas „Gyvačių lizdas“, kurį lietuvių kalbon išvertė Jurgis Griška.

Trečiuoju leidiniu Gabija išleidžia Juozo Grušo novelių rinkinį „Pabučiavimas“. Juozas Grušas yra vienas žymiausių mūsų novelistų, išleidęs keletą knygų. Likęs tėvynėje, jis nesusižavėjo okupantų skelbiamomis „laisvėmis“ rašytojams.

Priešvėlykiniam sezonui Gabija patiekė Jurgio Jankaus pasaką jaunimui „Po raganos kirviu“ su dail. B. Vilkutaitės iliustracijomis. Kitas gražus leidinys bus Vlodo Andriukaičio istorinė apysaka iš Vytauto Didžiojo laikų „Audra žemaičiuose“. Šiai knygai viršelį piešia dail. A. Šepetys. Tuo pat laikus bus išleistas ketvirtasis „Gabijos“ — literatūros žurnalo numeris.

DAKTARĖ NAVAKIENĖ ISPANIJOJE.

Zaragozoje įvykusiame V Tarptautiniame Karališkojo Aragonos vainiko kongrese pasikait skaitė dr. J. Deivikė-Navakienė, tema: „Karališkojo vainiko sąvoka Europoje XV a. gale ir XVI a. pradžioje“. Atskiru leidiniu išeis ir ispanų kalba.

B. Stundžia. BURIIVIMAS IR JŪRININKYSTĖ. LSB jūrų skautų skyriaus leidinys. 126 pusl. Kaina 2 doleriai. Torontas. Spaudė „Banga“. Knyga gaunama pas skautus.

Leidinyje iliustruotas paveikslais, brėžiniais ir tt. Vadovėlis pagal savo apimtį yra palyginti platus ir geras. Jis skautams, ir ne vien skautams, gerai pasitarnaus.

„EGLUTĖ“ 1953 m. sausio mėnesio Nr. 1.

„MŪSŲ DIENOS“ paskutinis nr. gausiai iliustruotas aktualiais vaizdais ir gražiai išleistas.

„GARNYS“ 2 2nr. gaunama šios „NL“ redakcijoj.

Maloniai pranesame!

NAUJŲ „FORD“ AUTOMOBILIŲ IR SUNKVEŽIMIŲ PIRKIMO REIKALAIŠ KREIPKITĖS Į MŪSŲ ATSTOVĄ

V. PESECKA

INFORMACIJA:

vakarais 18 — 21 val.
šeštadieniais 10—13 val.

DIDELIS PASIRINKIMAS VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ IR SUNKVEŽIMIŲ, BE TO GREITAI IR SAŽININGAI ATLIEKAMAS VISŲ AUTOMOBILIŲ ĮVAIRŲ REMONTŲ.

FORD-MONARCH ATSTOVYBĖ

CHURCH MOTORS LTD

1638 BLOOR Street West, Toronto. Tel. OL 2371

NELAIMĖJE NETEKSI VISKO,

bet

Alberto Norkeliūno

Agentūroje

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

už \$0.01 \$1.000.00

.01 per dieną apdraudžia Jūsų visą turtą iki \$ 1.000.

Sąžiningas patarnavimas visose draudimo srityse.
Agentūra atstovauja 8 as iš rimčiausių draudimo b-vių.

5637 Jeanne D'Arc Ave., Montreal 36, Que.

Telefonas: CL 2363

Duodame ir kreditan

PARAMOUNT JEWELLERS

363 ST. CATHERINE St. W. netoli Bleury HA 0888

78 SAVAITES ISSIMOKEJIMUI

be nuosimčių

Plačiai išgarsinti laikrodžiai
■ CYMA ■ LONGINES
■ BULOVA ■ OMEGA

Šviesiai melsvi deimantai
Mokame augščiausias kainas
už seną auksą ir deimantus.

EKSPERTŲ GARANTUOTAS
LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

PRITYRĘS KVALIFIKUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius medus ir visokias brangenybes. Garantuotas darbas, preinamos kainos.
... atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

FUNERAL DIRECTOR

NELAIMIŲ AVEJŲ VISADA PASIRUOŠES PADĖTI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

391 ST. CATHARINE ST. W. MONTREAL.

CAPITOL FURNITURE CO.,

Penki aukštai baldų PHILIPS ir kt. firmų radijo aparatų ir elektrinių reikmenų. Visi kiti Jūsų namų reikmenys. Mūsų prekybos vedėjas, lietuvis, J. RUSSELL yra krautuvė kasdien Jūsų maloniam patarnavimui.
TEL.: LA 8621.

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kie vieto metu (išskyrus sek madienius) galima susitikti telefonu: OR 8081.

7582A, Rue Edouard, Ville Lasalle TR. 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool 4337 Verdun J. Alcide Blais, 29—4ieme Ave., Verdun. YO 3323. Ave nue, Ville Lasalle. TR. 7849.

MŪSŲ SPORTAS

SPORTISKOS ĮVAIRENYBĖS

1. Naujoviški aiškinimai

Viename „Tėv. Žib.“ numeryje K. Astravas, atrodė, ta proga pavartęs enciklopedijas ir sport. literatūrą, lietuviško sporto mėgėjams išaiškino sportininko prasmę. Pagrindinė tam priežastis, kaip išryškėjo, yra „NL“ redaktorius, kuris savo Bendr. K. T-bos suvažiavimo aprašyme paminėjo ir sportininkų atstovavimą. Todėl K. Astravas be kompromiso pagal internacionalinius nuostatus išvedė, kad sportininkai tokiuose suvažiavimuose negali dalyvauti, nes jie gali gauti profesionalo vardą ir nuo savo auklėjimo misijos nuolti, kas tinka ir kitoms jaunimo organizacijoms, kaip skautams, ateitininkams ir kt.

Mes norėtumėm duoti mažą pavyzdėlį, kad nevisada reikia vadovautis internac. nuostatais, kuriuos tarp kitko, reikia ir mokėti retkarčiais savo vietoje pritaikinti, bet akyliu pasisiūreiti į tikrovę. Minėtų sportininkų atstovų, jei tas galima siauresne prasme paimti, buvo vienas Toronto sp. kl. „Vytyt“ narys, kuris dar ir dabar būdamas aktyviu sportininku — jis kaip vartininkas dažnai pritaikindavo vietinei futbolo komandai — suderina tai su bendruoju organizaciniu darbu. Todėl dabar pavadinti jį profesionalu, kada jis iš klubo pinigų negyvena ir už tramvajaus bilietą, vykstant į stadioną, pats susimoka, nežiūrint visokiųsiu internacionalinių nuostatų, kažkaip netiktų ar net nepatogu būtų.

Šitokias ir kitokias panašaus masto mintis, kad nuklydę (turbūt, nuo generalinės linijos) sportininkai, siūvėjai ir staliai nebūtų įleidžiami lietuviškų reikalų svarstymui, kaip nors persitariant galima „su prasti“, bet kodėl tarptautinių taisyklių aiškintojas K. Astravas išliejo tokią pagiežą „NL“ redaktoriui, kuris, tur būt, vienintelis net vedamuosius paskiria sporto reikalams, vien už fakto paminėjimą, sunkiau sugromuluoti be vienos mažos išvados: žmogus ant arklio jojo, kumelaitės įieskojo.

2. Skirtingas gastrolių vertinimas.

Nuosirdus „NL“ sporto korespondentas V. Steponavičius prieš kurį laiką padavė iš Anglijos, kad Manchesterio lietuvių „Kovas“ su savo krepšininkais gastroliavo Prancūzijoje ir toj šalyj, kur lietuvių krepšininkų vardas po eilės tarptautinių suitikimų stovi labai augstai, jiems nelabai pavyko: nežiūrint draugiškų ryšių ir priėmimo, nors rungtynės tapo pralaimėtos. Ir be to, tas pats klubas galvoja, dar kartą išsiųsti prancūziškos gastrolių, geresniam pasigarsinimui kartu paimant ir tautiškų šokių grupę...

Tuo tarpu R. Valaitis „Naujienu“ Nr. 253 sporto pasaulio po privačių žinių iš Prancūzijos užliarmavo, kad koviečių gastrolių smarkiai apdraskė gerųjų lietuvių krepšininkų, kaip Varkala ir Birutis, Grybauskas ir Gailius, „užkaita kapitalą“ ir bendrai gastrolių vertintos tik neigiamai, nes niekuom nepasitarnauta lietuviško sporto reprezentacijai, bet ji dar susilpninta. Tokio pobūdžio išvažiavimams reikalingas tinkamas pasiruošimas, kurio, deja, dabartiniai koviečiai negali parodyti.

Atrodė, šiais laikais, atsimeinant Anglijos lietuvių masinį ekzodą į Kanadą ir kitas šalis, su tokiomis gastrolių reikėtu atsargiau apsieiti, nes nežiūrint kilnių norų, tautinių šokių išraišytojai savo lenciūgliais neįšlygins minsinio krepšio balanso, kas ir yra svarbiausias dalykas sporto susitikimuose.

3. Sportas ir religija.

Prieš kurį laiką vienas „Draugo“ korespondentas suvedė sportą ir religiją į neišskiriamą junginį, pabrėždamas, kad sportas yra tik tada tikras, jei jis palenktas religijai. Į šitą keistoką užuominą „Naujie nose“ atsiliepė fizikūrininkas A. Tamulynas, kuris tačiau negalėjo rasti jokio ypatingesnio giminigumo tarp tų atsiųstų savo prasme dalykų ir patarė neįieškoti negalimo. „Dirvos“ Nr. 43 FASK-o pirm. Z. Puzinauskas paėmė kitą medalio pusę: iš idealiojo taško žiūrint, kada sportas be savo fizinio laivinimo savybių ugdo ir kilnina žmogaus būdą bei charakterį, jis priartėja visiškai prie religijos.

Labai bendromis frazėmis nagrinėdamas įvairius kultūros padalinius, kurie tarp kitko, ne daug bendro turi su sportu ir dažnai juos suplakdamas su civilizacijos pasireikšimais, Z. Puzinauskui tikrai buvo sunku išvesti, kad ir viduramžių laikais vienuolynų mokyklose sportas vis dėlto šiaip taip reikšėsi — pasivaikščiojimo, bėgimo ir kitais žaisminiais judesiais. Kiek žinoma, tokių na turalių judesių dar niekas neįrodinėjo esant sportu, nebent tai tik pritaikinti specialiai viduramžiams.

Gyvenimiška realybė vis dėlto išverčia, kad į sportą taip augstai leikiantį vilčių nedema. Visa eilė pavyzdžių iš didžiųjų sportininkų atsiėkimų rodo, kad sportas nebent šiuo laiku tapo modernaus gyvenimo pajavrinimo dalis, kuris be savo naudingų fiziškų (tuo pačiu iš dalies ir dvasiai) savybių nusikreipė kai kurių akimis į žemus tikslus: prasimušimą į garbę, materialinį gerbuvį, pra našumo pajautimą ir etc. Tokio sporto įtakoj dažnai pati sveikata ar atskiros kūno dalys apžalojamos.

Jei lietuvių sportas iševiojo būtų rėmėsis ant religines pusės, turbūt, bet koks sportas, būtų nusibaigęs, bet jei jis dar laikosi ir laikysis, tai tik dėl fi zinio išsijudinimo reikalo, palinkimo ir dėka tautinės ambicijos išsiskirti iš supančios svetimųjų jūros.

Dėl vienos paskirties tolimo panašumo sportą glaudinti su religija neturi prasmės, nes pagal šį metodą visus pasaulio reikšinius ir žmoniškas pastangas galima suvesti į vieną tašką ir atvirkščiai ir toks reikšinyys paprastai vadinasi unimormizmas.

— alpuk —

Daugiau bus.

ANGLIJOS KREPŠINIO PIRMENYBĖS

„Kovas“ iki šiol eina be pralaimėjimo. Sužaista su latvių komanda abejos rungtynės, namie ir svečiuose ir laimėtos 76:38 (32:21); 55:40 (19:23) ir su Manchesterio Universiteto 1-ma k-da — 40:27 (9:19).

— Australijos gaidžio svorio bokso meisteris Jimmy Carruthers laimėjo pasaulio meisterio vardą, nugalėdamas pirmą me runde pasaulio meisterį Vic Towel (Pietų Afrika). Re vanšinės rungtynės įvyks sausio mėn.

— Yoshio Shirai, pirmas japonas pasaulio plunksnos svorio meisteris, apgynė savo titulą prieš buvusį pasaulio meisterį Dado Marino (Honolulu) nugalėdamas jį 15 raundų kovoje.

SPORTAS ANGLIJOJ.

D. B. Estų Sporto Sąjunga 1953 m. liepos mėn. 18—19 d. (šeštadienį ir sekmadienį) Brand forde rengia Pabaltiečių sporto žaidynes. Jei bus susilaukta sportininkų pritirimo, tokios žaidynės bus rengiamos kiekvienais metais, organizuojant atskirai tautybei alfa betine tvarka t. y., 1954 m. jas organizuotų latviai, o 1955 m. — lietuviai.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS
DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas diena ir vakarais.

Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

DR. K. ZYMANTIENĖ

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

430 DUNDAS Str. West Toronto.

Priimamos val.: nuo 1—4 ir nuo 5—8 val. p. p. Kitu laiku pagal susitarimą. Telef. WA 8207.

Sault Ste Marie, Ont.**APYLINKĖS VALDYBA PA SIŠKIRTĖ PAREIGOMIS.**

Prieš pat Kalėdų šventės iš rinktoji naujoji mūsų kolonijos KLB ap. valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiai: Moccus Vladas — pirm., Staškūnas Viktoras — sekr., Druskis Stasys — ižd. ir Skaržinskas Vincas ir Baltkojis Antanas — v-bos nariai.

Naujai valdybai palinkėsime kuo geriausios sėkmės darbui se.

Kiek teko girdėti, naujoji apylinkės valdyba jau planuoja Lietuvos Nepriklausomybės šventės — Vasario 16-tos d. — minėjimą.

Darbo reikalai pas mus dar vis blogėja.

Darbo reikalai žiemos metu paprastai žymiai pablogėja, ir šiuo metu mūsų mieste darbas surandamas tik išimtiniais atsitikimais ir tai pavyksta tik labai veržliems asmenims, kuo mūsų tautiečiai — bedarbiai, paprastai, nepasizymi.

Po Naujųjų Metų, didžiausioji ir pastoviausia mūsų miesto darbovietė, plieno fabriko „Algoma Steel“ įvykdė dar ir tolimesnius darbininkų atleidimus, kurių pasekoje yra paliečių ir mūsų tautiečių. „Nie kur nėra ir niekuomet nebus šio krašto pastovaus darbo“ — tenka nugirsti kalbant kanadiečių darbininkus. „Darbas čia yra pastovus tol, kol imonė-fabrikas turi pelno. Jei šiemet atleis tik 6—7 mėnesius išdirbusius, tai niekas negali užtikrinti, kad kitais metais nebus atleista net 7-nerius metus fabrike išdirbę... Visur čia yra tik „seasonal job“ (sezoninis darbas)...“ ir panašios kalbos.

Atleidimai iš darbo įvykdyti ir kitose mūsų miesto darbovietėse. Nemažai skaičių, kaip ir buvo spėliojama, atleido didžiulė statybos firma „Founda-

tion Comp. of Canada“ ir chro mo fabriko „Krumplant“, kur taipogi yra paliečių ir mūsų tautiečių. Šiose dvejose darbo vietėse net nėra vilčių, kad ligi pavasario paleistuosius darbininkus pašauks atgal darban, o tuo tarpu plieno fabriko, gali būti, kad ir laike vieno mėnesio pradės šaukti atleistus atgal į darbą.

Vienintelė mūsų miesto darbovietė, kur priiminėjo sausio mėn. naujus darbininkus, tai mūsų miesto didžiausioji lentpjūvė „Roddiss Lumber“ Comp., kur dirba apie dešimtį mūsų tautiečių.

Kitos naujienos.

Galutinis mūsų kolonijos spaudos platinimo punkte pas p. R. Motiejūnas 78 Tanerred Str. tautiečių užsiprenumeravusių „Lietuvių enciklopediją“ skaičius, kaip paaiškėjo, yra 7. Galėjo būti žymiai daugiau.

Iš karo invalidų sąjungos, Philadelphia, U. S. A., yra gautas laiškas, kuriame mūsų kolonijos tautiečiams, parėmusiems, buv. Lietuvos kariuomenės šventės proga, lietuviams karo invalidus, reiškia nuoširdi padėka. Ta pačia proga, Kario invalidų Sąjunga paaiškina, ko kius karo invalidus šį sąjungą apjungia ir globoja — rūpinasi šalpa. Tai yra tikrai Lietuvos Nepriklausomybės Karų (1919—1920 m.) invalidai.

Apie porą metų mūsų kolonijoje išgyvenusiame ir vietos plieno fabrike dirbančiam tautiečiui Baliui Švilpai š. m. sausio m. pradžioje vietos Plumber ligoninėje buvo padaryta labai sunki stuburkaulio operacija. Po operacijos ligonis, kaip teko sužinoti, jaučiasi žymiai geriau ir neužilgo ruošiasi džiulė statybos firma „Founda-

**Jeį dar neturi — įsigyk įdomią knygą
NUO IMSRĖS IKI ORINOKO (Per fakinų žemę)
parašytą A. Sabaliausko.**

Šioje knygoje rasi lietuvių misionieriaus patyrimus ir išgyvenimus keliaujant per svetimus kraštus ir tautas. Ten ypač plačiai yra kalbama apie paslaptingąją Indiją — fakinų ir keturių dešimčių milijonų dievačių žemę. Kaina \$ 2,50.

Pavieniai ir platintojai ją gali gauti pas

E. Dambrauską—4501 S. Talman A.-Chicago 32, Ill., USA.

Įsigyk pats sau ir kitam dovanų nupirk knygą

„SIELA už SIELĄ“

parašytą seleziečio D. Pilla ir sulietuvintą misionieriaus kun. A. Sabaliausko, kurią išleido liet. Seleziečių gimnazija Italijoje. Knyga turi 307 puslapius ir įrišta į kietus viršelius.

Kaina tik \$ 2,- (USA). Tai įdomi, intriguojanti istorinė apysaka, paimta iš realių gyvenimo įvykių. Pavieniai ir platintojai ją gali gauti pas

E. Dambrauską—4501 S. Talman A.-Chicago 32, Ill., USA.

BENDRUOMENINĖ, VISUOMENINĖ IR POLITINĖ...

Atkelta iš 3 puslapio.

mos, kitų nariams draudžiama Bendruomenėje dalyvauti. Vietoje to, kad jos būtų kviečiamos, kad būtų džiaugiamasi jų prisidėjimu, jų dalyvavimu, — jos per jėgą turi kovoti už dalyvavimo teises. Ir Kr. V-ba visa tai dabar užgria!

Todėl Kardelis tame straipsnyje, į kurį taip brutaliai atsa kinėja Kr. V-ba, daugiau skirdama vietos piktai pramanyto „principinio opozicionieriaus“

suniekimui, negu klausimų iš esmės nagrinėjimui, — ir kreipėsi į Kr. V-ba klausimu: „Kokių Kr. V-ba padarė žygių, kad lietuvių tarpe daugiau įsigalėtų tautinio solidarumo, tarpusavės pagarbos reiškiniai...“ Į šitą esminį straipsnio klausimą Kr. V-ba atsakė tylą, bet tai tylai pateisinti Kr. V-ba autoriaus adresu paleidžia visą didžiulę seriją prasimanymų, kaltinimų, kai jo straipsnis buvo tikrai V-bos nuveiktų darbų peržvalga. (D. b.)

„LIETUVIŲ DIENOS“

Mėnesinis iliustruotas lietuvių ir anglų kalbomis žurnalas užsisakytinas visiems.

Kiekviename numeryje telpa virš 40 puošnių ir aktualių nuotraukų iš lietuvių gyvenimo ir veiklos pasaulyje. Parašai po visomis nuotraukomis duodami abiem kalbomis. Kiekviename numeryje skaitytojas ras įdomių ir aktualių straipsnių ir beletristikos.

„Lietuvių Dienos“ prieinamos ir čia gimusiems bei kitiems tautiečiams, nes jos turi anglų kalbą skyrių.

Pasiuntus savo adresą, vienas numeris siunčiamas susipažinimui nemokamai. Metinė prenumerata 4,00 dol.

Rašyti: „Lietuvių Dienos“, 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR
TAISAU SENUS
KAILINIUS PALTUS.
DUODU GERĄ KAILIŲ
PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU
SAŽININGAI
IR ŠVARIAI.
KAINOS PIGESNĖS
KAIP KITUR.

7437 BLOOMFIELD,
Park Extension.
CRescent 2279.

Kreiptis po 6 val. vakaro,
šeštadieniais — visą dieną.

LIETUVIS LAIKRODININKAS**ŽUKAS ANTANAS**

Tel. TR 4321 1434 Rolland Ave., Verdun.

Kreiptis vakarais po 6,30 val.

LIETUVISKA**Mėsos krautuvė**

Sav. J. ir K. Gūzevičiai. Tel. DO 5817
2379 Rosemount Blvd., Montreal.

SKAMBINKITE
PRIREIKUS TR 3149

ALYVOS LEDO NATIONAL OIL ICE

GREITAS IR MANDAGUS PATARNAVIMAS
21 ALEPIN STREET — VILLE LASALLE

LIUDESIO VALANDOI**KREIPKITES PAS****Laidotuvių Direktorių****C. Halpin Funeral Home Reg'd.**

KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAM
PE, PRIE PAT AUSROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOS

4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

DR. JONAS YČAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1390 DUNDAS St. West, Toronto.

(tarp Gladstone ir Rushholme Rd.

PRIMA LIGONIUS IR GIMDYVES ŠIOKIADIE-
NIAIS 2—4 ir 6,30—8 val. arba pagal susitarimą
Telefonas LO 1794

VANCOUVER**BĖGANTI VANCOUVERIO KRONIKA.**

Praeitų metų gruodžio mėn. Toronto „T. Z.“. Matyti, jam ir ten nelabai sekasi, nes pradėjo Vancouveriečiams privaičiai laiškus rašinėti.

Teks, vargšui, vėl grįžti ten, kur būdamas Kanadoje, savo korespondento karjerą pradėjo. V.

Kalėdų šventės ir Nauji Metai praėjo saulėtam orui esant. Tik sausio 6 d. pirmoji snieguolių skraistė pridengė Vancouverį ir jo apylinkes.

Šiuo laiku Vancouverio kiek lengviau pasidarė su darbais, nes beveik kiekvienas tautietis turi užsiėmimą. Kai kas dirba net savoj profesijoje.

Vancouveryje, nors stoka lietuvių, bet vis dėlto padėtis nėra apvėkta. Ir kuriasi lietuviškos šeimos. Prieš porą savaičių sukūrė šeimos židni Aleksas Petruška su Ona Dagilyte, ir povestuvinės kelionės išvyko į Kanadą.

— Tebeveikia ir K. L. Tarybos Vancouverio skyrius.

— Pereitų metų vasarą dirbamas prie Kemano, B. C., jėgainės statybos, krintančios uolos buvo sunkiai sužeistas, o paskui ligoninėje mirė, Vancouverio gyventojas, naujai atvykęs lietuvis, Stepas Brazulis, apie 26 m. amžiaus. Kiek žinoma, buvo kilęs iš Šiaulių.

Kadangi čia neturėjo nei tėvų nei giminių, tai ir kompensacija neįieškoma.

— „N. L.“ skaitytojai labai patenkinti, kad Vancouverio „garsus“ koresp., pasirašinęs įvairiomis slapyvardėmis ir prirašęs iš Vancouverio įvairių nesąmonių, persikėlė į

LIGONYS KANADOS VAKARUOSE.

Central Alberta senatorijoje Calgary - Alberta jau kuris laikas esame du lietuviai.

Prieš šv. Kalėdas buvome ap lankyti Calgary lietuvių. Išvykdami jie mums palinkėjo linksmų švenčių ir laimingų naujųjų metų. Taip pat susilaukėm daug linkėjimų iš šios Albertos provincijos. Už sveikinimus ir Kalėdų seneliui už dovanas širdingai dėkojame. J. Zemaitaitis.

LONDON, Ont.**NAUJOJI APYLINKĖS VALDYBA**

Londono apylinkėje naujosios valdybos ir revizijos komisijos rinkimai įvyko pr. metų gruodžio mėn. 2 d. Per rinkimus jokių nesklaidumų nebuvo. Rinkiminė komisija jokių skundų negavo. Todėl rinkimai įsiteisėjo ir naujoji apylinkės vykdomieji bei kontrolės organai pradėjo savo darbą. Valdyba sudaryta iš 7-nių, o kontrolės komisija iš 3-jų narių.

Išrinkus apylinkės valdybą, savo veiklą baigė ALOKas, gyvavęs Londone virš poros metų.

ŠAUNIOJI KALĖDŲ EGLUTĖ

Š. m. gruodžio mėn. 28 dieną šeštadienį Londono lietuvių mokykloje buvo graži vaikų šventė — Kalėdų eglutė.

Atsakymas ponui J. Kardeliui.

(gali būti kaip ir atviras laiškas).

Tęsinsys iš pračio nr.

7. Intelektualų Klubai, Kr. Valdybos nuomone, yra reikalingi. Reikia tam tikro žmonių ratelio kiekvienoje kolonijoje, net ir didelėje, kaip Montrealis, kad neduotų užmigti. Šiandien yra prisisteigę įvairių organizacijų: politinių ideologinių, kultūrinių, šalpos, ir kt. Bet nėra tokių bendrų ratelių, kur galėtų susieiti įvairių pakraipų žmonės ir klausimus diskutuoti ne vienašališkai, ne kaip reikalauja vienos ar kitos partijos programos, bet galėtų kalbėti kaip vienos tautos nariai. Pas mus per daug šokama ir baliavojama. Ir permaža yra rimto pobūdžio bendravimo. Jeigu būtų tokie klubai, kur būtų galima panagrinėti kad ir labai opius ir aštrius klausimus, tai šitokio antagonizmo, kuris taip yra ryškus oficialiame Kanados lietuvių gyvenime (faktinai jis yra daug blankesnis, tik ponai žurnalistai jį nuspalvina ir prime ta visuomenė, ko tikrovėje nėra). Niekas čia nenori skristi tyti mūsų visuomenės ir ponus ir mužikus. Jeigu p. Kardelis nesuskirstys, tai turbūt kas niekas kitas to ir nepadarys.

„Tikro darbininko“ terminas prasmės.

Red.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį metų praktikavęs didelėse ligoninėse ir klinikose Europoje ir Amerikoje.

VIDAUS LIGŲ, AKUŠERIJOS IR VENERINIŲ LIGŲ SPECIALISTAS.

3537 PARK AVE. Montreal. Tel. HA 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

St. CATHARINES, Ont.**PABALTIEČIŲ ŠOKIŲ VAKARAS.**

Sausio 3 d. St. Catharines Queensway hotelio salėje estų ir latvių iniciatyva buvo suruostas bendras estų, latvių ir lietuvių šokių vakaras. Jam ir vadovavo estai su latviais. Estų atstovas pasakė naujų metų su tikimui pritaikytą kalbą ir palinkėjo draugiškai praleisti vakarą. Šokiams grojo estų orkestras iš Toronto.

Šokiai buvo praversti labai su maniai. Kartkartėmis pasigirsta per garsiakalbį tai viliojantis šokis, tai šokis su moterų pirmenybe, tai vėl šokis su atskiros tautybės partneriu. Tas vakarui davė daug gyvumo ir įdomumo. Bendrų šokių protarpiais pasirodė ir visų trijų tautybių tautiniai šokiai.

Rūta

LIETUVISKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ
JŪSŲ PATARNAVIMUI.
PRAŠOME APLANKYTI.

7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).

Ville Lasalle.

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

Audžiu tautinius rūbus.

JUOSTAS, PAGALVĖLES, STALTIESELES, UŽUOLAIKAS ir kt. NEAUKŠTOS KAINOS.
288-6 Ave. Ville LaSalle. Ald. Bebenaitė-Puniškienė.

HAMILTON

ŠIO mėn. 31 DIENĄ VISI Į HAMILTONĄ.

„AUKURAS 3 metų egzistavimo proga, stato V. Alan-
to trijų veiksmų komediją

BUHALTERIJOS KLAIDA

Režisuoja Elena Dauguvietė. Pastatymas įvyks St.
Michael salėje 213 James St. N. Po vaidinimo ŠOKIAI,
gėrimai ir užkandžiai. Pradžia 18,30 val. „Aukuras“.

Hamiltono ir jo apylinkės alyva apšildymo kontraktoriaus

K. TRUMPICKAS

Įrengiami nauji ir remontuojami arba pataisomi seni aly-
vos apšildymai - Oil Burners — į naujas arba senas kros-
nis pigiausiai kainomis ir išsimokėti iki 2 metų. Taip
pat taisomi vietiniai ir europietiški radijo aparatai ir šal-
dytuvai. Apžiūrėjimas ir pataisymai atliekami
nemokamai — veltui.

Prašoma kreiptis: Spadina A. Hamilton, Ont. Tlf. 9-20-35

KLAIPĖDOS KRAŠTO SU SIJUNGIMO SU VISA LIE-
TUVA 30 M. SUKAKTIES MINĖJIMAS.Klaipėdos Krašto prisijungi-
mo minėjimas įvyks š. m. sau-
sio mėn. 25 d., sekmadienį, 5
v. vakaro Dainavos salėje (469
Bay St. N.).Programoje, paskaita ir me-
ninė dalis.Pelnas skiriamas MLB D-
jai.

Hamiltono Apl. Valdyba.

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ
PAMALDOS.Hamilton'e sausio mėn. 18
d. 9,15 val. ryto Povilo bažny-
čioje, Gore ir Hughson.
Kun. Ansas Trakis.

PADĖKOS

A. Onuprak, A. Vizbaras ir
Sal. Umbrasas, būdami Fort
William sanatorijoje, tariame
lietuvišką ačiū Fort William
lietuviams, kad nepamiršo mu-
sų švenčių proga aplankyti, pa-
sveikinti ir gražiai apdovanoti.
Dr. P. E. Jasevičiūtė už
pranešimą lietuviams, kad mes
čia esame ir P. Bražienė nuo-
širdus ačiū. O. V. U.Saulė Ste Marie komitetui
ir tautiečiams nuoširdžiai ačiū
už nepamiršimą ir didelę do-
vaną šventėms, P. Pūkinskui
už pasirūpinimą ir prisistatimą.
P. Kaminskams už sveikinimą
ir dovanas daug ačiū. Linkiu
laimingų 1953 m. visiems Ka-
nados lietuviams.A. Vizbaras,
Fort William sanatorium, Ont.
Padėka.Nuoširdžiai dėkoju mano
brangieji, Bykam, Rekščiam,
Balaišiam, Mažeikam, Dadur-
kam, Gandrenam, Garneliam ir
Narusevičiam. Jūs man pada-
rėte netikėtą, augštai vertina-

PAJIEŠKOJIMAI

— Labai skubiai jieškomas
Mikas Kazlauskas, gimęs apie
1898 metus Alytaus apskrity-
je, paskutiniuosius laikais gyvė-
nęs Raseiniuose, buvo karinin-
kas. Yra labai svarbus reika-
las. Atsiliepti adresu: Elena
Briedis, 6807 S. Washtenan,
Chicago, Ill., USA.— Jieškomas Jonas Krikš-
tolaitis arba Antanina Krikš-
tolaitienė, kilusi iš Sintautų
valsčiaus, Išdagų kaimo. Pra-
šoma atsiliepti adresu: Jonas
Vizgirda, 1136 Alepin Ave.,
Ville Lasalle, Monereal, Cana-
da.— Pajieškomas Vytautas
Kulnys. Jieško brolis Aleksas:
Bogota, Carr. 25 Nr. 23—68
Colombia. S. A.ma staigmeną, mano gimimo
dienos proga.Taip pat dėkoju už dovanas,
kurios man atliko atminčiai.
P. Girklienė.
Tillsonburg, Ont.

SIUVĖJAS A. BERESNEVIČIUS

Priimu moteriškų ir vyriškų rūbų užsakymus iš savo ir
klientų medžiagos. Darbą atlieku pagal naujausias ma-
das, švariai ir sąžiningai. Kainos visiems prieinamos.
1004 Dundas St. W., Toronto, Ont. Telef. LL 3222.Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų verti-
mai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose,
teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzinis

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas:
3420 Drummond, Montreal, P.Q., Canada. Tel.: PL 6580„NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“
Amerikoje galima gauti:J. Karvelis, 3249 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Lietuvių knygynas, 3322 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
A. Paliulis, 159 Washington Ave., Waterbury, Conn.
VI. Pauza, „Neringa“, 1906-25th St., Detroit 16, Mich.
J. Sodaitis, „Gabijs“, 340 Union A., Brooklyn, N. Y.

TEL. FA 0209

Joe's Butchery & Grocery

1918 FRONTENAC ST. (prie Ontario St.)

(buvusi Juozo Paplauskio)

SAV. JUOZAS LAURINAITIS.

Visų rūšių maisto produktai ir įvairios mėsos bei
mėsos gaminiai.Gaminame šviežias ir rūkytas lietuviškas dešras.
Taip pat prieinama kaina patarnauju sunkvežimiu.

PAŽINKIME KANADĄ

Atkelta iš 2 puslapio.
Šimtus tūkstančių dolerių, šep-
damas leidinius ir organizaci-
jas, kurie siekia sukurti tarp-
rasinę nesantaiką.

Radijo stotys yra svarbus

šaltinis ir jos gauna žinių ne-
tik tiesiogiu telegrafu iš val-
stybinių žinių renkančių orga-
nizacijų, bet turi dar savo ats-
kirus korespondentus, rašyto-
jus, žinių pranešėjus ir kome-
natorius.

SOTUS ALKANAM PADĖK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, U. S. A.

Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristaty-
mas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas.

Siuntinys Nr. 6

A. 10 sv. cukr. — \$ 2.60

B. 20 sv. cukr. — \$ 4.70

Siuntinys Nr. 7

A. 10 sv.kv. miltų \$2.50

B. 20 sv.kv. miltų \$3.90

E. 9 sv. kiau. t. \$ 5.25

Siunt. Nr. 11 — \$ 6.50

5 sv. cukraus

Reikalaukite pilno siunt. sąrašo.

5 sv. baltų kv. miltų

3 sv. gr. kiau. taukų

1 sv. šokolado

1 sv. kavos

Siunt. Nr. 12 — \$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiau. tankų

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

Siunt. Nr. 19 — \$ 9.95

4 sv. rūk. lašinių

2 sv. kiau. taukų

2 sv. margarino

2 sv. marmelado

1 sv. deg. kavos

1 sv. šokolado

2 sv. kakavos

4 1/2 sv. cukraus

2 gab. tualet. muilo

Siunt. Nr. 22 — \$ 5.50

3 sv. gr. kiau. taukų

3 sv. rūkytų lašinių

3 sv. cukraus

1 sv. šokolado

LETHBRIDGE, Alta

STAIGIAI NETEKOME DVIEJŲ LIETUVIŲ.

67 m. A. Šoderis staigiai kri-
to nuo širdies smūgio. A. Šo-
deris buvo naujas ateivis, nuo
Kybartų. Lietuvoje buvo kont-
raktorius; Kanadon atvyko
prieš 4 metus. Čia buvo pasi-
statęs gražius namus, bet neil-
gai teko juose pagyventi. Ve-
lionis paliko žmoną, kuriai bus
nelengva svetimame krašte. A.
Šoderis buvo palaidotas 52.
XI. 22 d.Lai būna jam ramybė.
Taip pat nuo širdies atakos
52. XI. 22 d. mirė Juozas Apa-
navičius, buvo senas ateivis,
gana sunkiai Kanadoje kūrėsi,
bet paskutiniu laiku turėjo ga-
na gražią farmą (žmonės ver-
tina apie 100.000 dol.), bet ver-
kė, kad per mažai turi, buvo
nepatenkintas Kanados valdžia
ir vis laukė išganymo iš „Dė-
dės Juozo“. Vedęs buvo žmo-
na vokiečių. Paliko sūnų ir po-
duką. Nuo lietuvių buvo nu-
toles. Laidotuvėse nedalyva-
vo nei broliai, nei sesuo. Buvo
palaidotas 52. XII. 1 d.Svečiai.
Iš B. C. Viktorijos, lankėsi
Stasė, Kazokų dukrelė. Pas tē-
vus, buvo jai surengtos šau-
nios išleistuvės pas V. Kaluš-
kį, kuri išvyko pas savo vyrą
į Floridą nuolat apsigyventi.
Sunku buvo tėvams išsiskirti
su vienviete dukra.
Antas svečias buvo iš Ont.
Sarnia. Tai yra Vladas Gry-bauskas, kuris prieš metus nu-
vykęs iš Lethbridge į minėtą
miestą, atidarė automobilių biz-
nį. Biznis labai gerai sekasi.
Jis ir kitiems pataria imtis pre-
kybos. Lietuviai, kurie norė-
site, naujo ar seno automobi-
lio pirkti, prašo pas jį apsilan-
kyti, jis mielai patarnaus Val-
ter Grey 375 — Park ave, Sar-
nia, Ont.

Serga. Ligoniai.

Serga mūsų kolonijos lietu-
vis Vladas Bitė, kuris dirbo
apie 20 metų geležinkeluose,
bet jau 3 metai kai sušlubavo
sveikata ir dirbti negali. O Ka-
nadoje dirbti negali, tai eik, iš-
kur atėjęs, gerai kad dar turi
keletą dolerių, tai gelbsti savo
gyvybę.

Vedybos ir prieauglis.

52. XI. 15 d. apsisėdė Ruda-
vičiaus sūnus, Povestuvinės
kelionės išvyko į Ameriką.
A. Ereliai susilaukė antros
dukrelės.

Nuosavybės įsigijo.

V. Grybauskas nupirko pre-
kybiškus namus, Lethbridge
13 Str., N., Pavasarį žada at-
daryti avalynės biznį.Oras Lethbridge šį rudenį ir
iki dabar yra gana malonus, tik
dabar pradeda šalti. Be darbo
žmonių yra nemažai iš jų yra
ir lietuvių.

Mieluonių Stasys.

LIETUVIAI GRAŽIAME KURORTE.

Iš Windsoro trečiuoju keliu
valandą laiko pavaižavus pa-
siekiame Leamington.Tai jaukus, nedidelis mieste-
lis, gulys Erie ežero pakrantė-
je. Žiemą miestelyje ramu,
bet vasarai atėjus būseną gero-
kai pasikeičia.Vasarą Leamingtoną aplan-
ko tūkstančiai žmonių. Ne-
tiek miestelis, kiek netoli esan-
tis Point Pelee tautinis parkas
tuos tūkstančius sutraukia. Na-
turali, civilizacijos mažai palies
ta aplinka, puiki smėlėta eže-
ro pakrantė visus vilioja vili-
ja.Pereitais metais nemažai ir
lietuvių apsilankydavo. Ypa-
tingai savaitgaliais apčiai ma-
tydavosi atvykusių iš Windso-
ro ir kaimyninio Detroito.
Dažnas iš jų ir vasaros atosto-
gas čionai praleido.Kaip žinoma, tai savą vis
traukia pa ssaus. O Leming-
tone yra ir saviškių. Tai yra
O. E. Narušiai, kurie valdo di-doką „International“ viešbutį,
kuriamie yra puikus alaas ba-
ras, valgykla ir toje pat gatvė-
je esančius „For Oaks“ turis-
tų namus. Svečių pas Naru-
šius netrūkdavo. Svetingi na-
mai, šeiminkų rūpestingum-
as, daugelį pritraukdavo.Užbaigiant senuosius metus,
nemažas būrys Detroito ir
Windsoro lietuvių vėl pas pp.
Narušius buvo sutraukęs. Prie-
turtinai paruošto stalo buvo
išgerta, pakalbėta, o vėliau ir
padainuota. Gera nuotaika bu-
vo sutikti Naujieji Metai. Vieni
kitiems linkėjo daug sėkmės,
džiaugsmo ir vilos.Naujuosius metus čionai su-
tikio daugiausia tie patys, kurie
ir vasaros metu lankydavosi.Žiema bemažant praėis; vasa-
rai atėjus vėl tūkstančiai pae-
riu suplauks. Lankysis ir lietu-
viai, o atsilankę užsuks ir pas
pp. Narušius. Pas juos taip
miela ir patraukiančiai jauku.
P.

DOMAS BUČINSKAS

GENERALINIS APDRAUDEJAS

Lietuvis, apdraudimo atstovas, kuris atlieka visų rūšių
apdraudimus, geriausiomis sąlygomis.

Skambinkite telefonu arba užեikite:

Kasdien:

Nuo 9 ryto iki 7 vak.

Tel. Fa 6844

Antradieniais ir ketvirta-

dienais nuo 8 iki 10 vak.

3664 St. Famille St.

Tel. HA 6708 Montreal, Que.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ

RŪBŲ SIUVĖJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Tu-
riu didelį pasirinkimą įvairių anglišių ir vietinių medžiagų.
Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.

ED. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto.
Tel. LL 9626.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: Walnut 9773

4914 Decarie Blvd., Montrel.

Jono LADYGOS

baldu
studijoje
„ARTIS“priimami užsakymai ir pa-
taisymai sofų, fotelių
(chesterfields). „St. Lo-
uis Textiles“ medžiagų ir
baldu atstovybė fabriko
kainomis.Biuras St. Denis 1251,
(prie St. Catherine). Spe-
cialiai lietuviams šešta-
dieniais iki pietų.
Telef.: Talon 3345.

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-
LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMA IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).

2521 CENTRE St., Montreal. Flitzroy 3292.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

15 METŲ JŲŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

BOURBONNAIS REFRIGERATION SERVICE

273 — 1 Ave., Ville Lasalle.

Tel. TR 8351.

Saldytuvų ir įvairių elektrinių motorų taisymas.

SUSIVIENIJIMAS
LIETUVIŲ AMERIKOJELITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
DIDŽIAUSIA IR TURTINGIAUSIA LIETUVIŲ
FRATERNAL ORGANIZACIJA
Įkurta 1886 metais

TURTAS VIRŠIJA \$ 2.430.359,00

Kuopos įvairiuose Jungt. Valstybių ir aKados Mies-
tuose. Gyvybės apdrauda nariams nuo \$ 100,00 iki
\$ 5.000,00. Nariais priimami abiejų lyčių lietuviai
nuo gimimo dienos iki 60 metųNariai gauna savaitraštį „Tėvyne“ nemokamai.
Iš Susivienijimo Labdarybės Fondų šelpiami nelaimių
ištikti nariai ir remiami lietuvių kultūriniai reikalai.
Visi kviečiami tapti šios bipskos organizacijos nariais.
Smulkesnių paaiškinimų klauskite vietinėje SLA ku-
poje, ar rašykite į centrinę raštinę tokiu adresu:LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

BELLAZZI — LAMY, INC

TR 5151

7679 George St.,

Ville Lasalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.EXPERT CLEANING & DYEING
SERVICE FOR CLOTHES AND
HOUSE FURNISHINGS OF
ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS
CLEANED
CITY-WIDE PICK-UP
AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE2832 ALLARD
TR. 1135

MONTREALIS 2836 Allard Tr. 1135

Mes valome ir dažome
įvairius, kaip vyriškus
taip moteriškus drabužius.
Taip pat išvalome apsiaus
tus nuo lietaus uždedami
jiems „Drex“, kad neper-
leistų vandens ir duotų
gražesnę išvaizdą.Taipgi valome visokiau-
sios rūšies karpetus ir fo-
telius (Chesterfields), gar-
dinus lengvus ir sunkius.
Sutaisome rūbus (iširi-
mus), įsiuvame sagas ir
pan. Kiekvieną orderį pa-
rūpiname iš namų ir pristato-
me į namus.Už mūsų atliktą darbą
garentuojame.Dėl informacijų prašome
telefonuoti: TR 1135,
galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,

J. Kriaučiūnas,

A. Majauskas.

SENSACIJA WELLANDE!

Slovakų salėje!

HAGAR St., (priešais alaus pardavimo sandėlių) Š. M. SAUSIO mėn. 31 d. (šeštadienį) WELLANDO ir APYL. SCE NOS MENO MĖGĖJŲ BŪRELIS RENGIA ŠOKIŲ VAKARĄ SU PROGRAMA: BUS SUVAIDINTA p. A. SKAISTIENĖS PARAŠYTA 2-jų VEIKSMŲ KOMEDIJA

„Spastai“

JUOKO IKI AŠARŲ * TURTINGAS BUFETAS * PUIKUS ORKESTRAS * WELLANDO ir APYLINKIŲ LIETUVIUS MALONIAI kviečiame ATsilankyti. VAIDINIMAS PRADEDAMAS PUNKTUALIAI 7 VAL. VAKARO. SALĖ ATIDARA 6 VAL. VAK.

Wellando ir Apyl. Scenos Meno Mėgėjų Būrelis.

MONTREAL

SUSIRŪPINKIME VISI LIETUVIŲ NAMŲ ĮSIGIJIMU.

Montrealio lietuvių iniciatorių grupė yra suradusi miesto centre visiškai gerame stovy-pusiau naują, fundamentalios statybos pastatą, tinkamą lietuviškiems namams su puikia sale ir kitomis patalpomis — sa-lėmis, kambariais įrengimais. Vien didžioji salė gali sutalpin-ti apie pusantro tūkstančio as-menų. Šie namai parduodami labai prieinama kaina ir gero-mis išsimokėjimo sąlygomis, jeigu jų negalima būtų įskart-nupirkti, kas būtų geriausia ir praktiškiausia.

Šį sekmadienį, sausio 25 die-ną, 3 valandą po pietų tautie-čiai kviečiami apžiūrėti numa-tytąjį piktą namą, — 208—210 — Duluth Ave, kur to na-mo salėje bus paaiškintos visos smulkios mums pasiūlytos są-lygos, kuriomis galima būtų tuos namus nupirkti ir visos, kaip akcinės-šėrininkų bendro-vės susikūrimo pradinės gairės.

Tikime, kad tautiečiai įvert-ins šį didelį užsimojimą, nuo kurio įgyvendinimo priklaus-sys ne tik mūsų lietuviško-sios kartos sveikas išsilaikymas šioje svetimausio jūroje, bet ir padės naujai priaugančioms kartoms kultūringai bręsti. Pa-rodykime, kad ir mes galime būti kultūroje lygūs su kito-mis tautomis, nors ir netaip skaitlingomis, bet turinčiomis po keletą savų namų ir puikių salių. Verskime Montrealio lietuvių istorijoje naują lapą, pademonstruokime bendrame reikale didelį ir vieningą ryž-tinumą ir spėjime šį užda-vinį visi vieningai — petys į petį, širdis į širdį.

Vykti geriausia St. Lau-rent arba St. Denis, pirmas su stojimas už Prince Arthur gat-vės.

Iniciatoriai: J. Trumpa, A. Navickas, L. Gudas, M. Ar-lauskaitė, S. Yespelkis, A. Ma-tulis.

KLB MONTREALIO APYLINKĖS

lietuvių susirinkimas šaukia-mas šį sekmadienį, sausio 25 d., A. V. parapijos salėje tuo-jau po pamaldų. ALOKas duos

PARDUODAMAS NAMAS.

Longueuil Annex parduoda-mas dviejų augštų (2 butai po 5 kambarius), prieš 2 metus statytas, su visais patogumais namas. Teirautis tel. OR 57032 arba asmeniškai: Ona Miknienė, 1169 Chemin Cham-bly, Ville Jacques Cartier, kas-dien po 18 val., šeštadienį ir sekmadienį ištisą dieną.

ISNUOMOJAMAS kambarys, 2549 Montgomery St., Telefonas: GI 1527.

ISNUOMOJAMAS kambarys su jam skiriama atskira virtu-ve ir apšildymu: Rosemount, 7700 — 2nd Ave, arti Jean Talon gat. Teirautis po 6 v. vakaro.

ISNUOMOJAMAS dvigubas kambarys 3474 Messier St. Tel. AM 5246.

VERBUOJA DARBININ-KUS Į AMERIKĄ

Tūlas Mr. Brogen, 426 Sul-pice St., ties Place D'Arme, verbuoja darbininkus į Fordo lėktuvų ir automobilių fabri-kus, esančius Čikagoje ir Det-roite. Sutartis sudaroma 6 mėnesiams. Mokestis mažiau-sis 2,30 dol. valandai. Išvyki-mo formalumus sutvarko dar-bo siūlytojas.

Mūrininkas tuojau gali darbo gauti Montrealy. Skambinti te-lefonu: LA 9460.

MŪSŲ ŠACHMATININKAI nugalėjo McGill komandą ir atsistojo pirmoje vietoje su 13 ½ taško, kai artimiausi prie ją turi tik 9 taškus. Šį šeštadienį visi renkasi AV salėje 3 vpp.

KLAIPĖDOS KRASTO SUSIJUNGIMO

su Lietuva minėjimas Montre-aly buvo išpuilingas. Iš ryto AV bažnyčioje buvo iškilmin-gos pamaldos, kurių metu gra-žų, iškilmei pritaikytą pamoks-lą pasakė klebonas kun. J. Ku-bilius, giedojo p. Piešinins ve-damas choras, baigęs iškilmes Tautos himnu. Po pietų buvo iškilmingas aktas McGee sa-lėje, kur prasminga atidarymo kalbą pasakė MLBD ir MLT atstovas V. Pėteraitis. Labai idomų turiningą pranešimą, pa-remtą daugeliu idomiu faktų, padarė Gen. kons. min. V. Gy-lis. Meninėje daly Dramos akt. p. Gailevičiūtė deklamavo pajūriui taikytus eilėraščius ir op. sol. E. Kardelienė, forte-pijonu palydima K. Smilgevi-čiaus, giedojo patriotines gies-mes. Visas minėjimas paliko dalyviams gilią išpuilčių. Su-sirinkimas priėmė rezoliuciją, kuri skelbiama šio NL nr. pir-mame puslapyje.

MIN. V. GYLYS MONTREALY

būrio lietuvių buvo sutiktas šeštadienio vakare Windsoro stoty. Pasitikime dalyvavo M LBD-jos valdybos nariai pp. K. Andruskevičius, Br. Narbu-tas ir V. Pėteraitis, KLB Mont-realio V-bos pirm. inž. L. Bal-sys, p-lės Ciplijauskaitės, NL redaktorius ir kt. Min. p. Gylys buvo apgyvendintas Pensilva-nijos viešbuty. Minėjimo die-ną p. Gylys dalyvavo iškilmin-gose pamaldose, po to MLBD-jos parengtuose pietuose pas pp. Girinius, o po iškilmingo minėjimo ministeriui pagerbti MLBD-jos Valdyba Pensilva-nijos viešbuty suruošė iškilmin-gavakariene, kurios metu, at-tinkamai dienos reikšmei ir sve-čiui, buvo pasakytos kalbos kun. J. Kubiliaus, KLB vietos w-bos vardu p. Kėsgailos, J. Kardelio ir p. Pėteraičio, kuris išreiškė p. Gyliui padėką už at-silankymą, labai vertingą pra-nešimą ir artistams už meninę programą. P. K. Andruskevi-čius visą laiką talkino savo au-to.

VASARIO MĖNESIO 7 DIENĄ ĮVYKS TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ IŠKILMINGAS

ATIDARYMAS

KVIEČIAME VISUS ATEITI IR PASIDŽIAUGTI ŠIUO TORONTO LIETUVIŲ VIENYBĖS IR RYZTO LAIMĖJIMU.

PROGRAMOJE: MENINĖ DALIS, VAISĖS ir ŠOKIAI

Pradžią: 8 val. vakaro. Įėjimas — 2 doleriai.

Stalai numeruoti ir pradinėms vaišėms paruošti. Atsiminkite, kad šiuo atsilankymu Jūs stiprinsit šį mūsų lietuvišką židinį!

Skambinkit, užsakykit ir apmokėkit vietas iš anksto pas mūsų administratorių—1129 Dundas W. Tel.: KE 3027

Toronto Lietuvių Namų Valdyba.

SPAUDOS BALIUS JAU VISAI ARTINASI

Spaudos balius bus vasario 7 dieną, šeštadienį. Visi jam ruošiasi. Jau plaukia ir fan-tai loterijai, kuri žada būti gausi, turtinga ir graži. Dail. A. Tamošaitienės puikiais tautinis drabužis jau yra. P. Ta-mošaitienė pažadėjo duoti jo aprašymą ir pažymėti jo ver-tingąsias savybes. P. Stropus jau užsiminė, kad jo atstovau-jamoji Brouillette & Cagnon Ltee firma, esanti Monk Blvd 6014, Ville Emard, ir šiemet skirs gerą loterijai dovaną; per nai ji paskyrė gerą radijo apa-ratą, kuri išlošė p. Piešinienė.

P. Leknickienė prisiuntė pui-ky moterei-mergaitėi papuoša-lų setą, kuris kainuoja 40.00 dol. Pil. K. J. yra paskyręs en ciklopediją. P. Br. Katilius yra įteikęs loterijai brangų kve-palų flakoną. Mūsų metinio ba-liaus lankytojas S. Naginionis senjoras yra paskyręs vertingą fantą, kuri jį atgabens tiesiai į balių, o p. Jonas Simonavi-čius — itališką „Martini“. Jau minėta, kad p. Baronas pasky-rė saloniui lempą. Pranas Lau-rušonis padovanojo kinių lik-torių setą.

Loterijos vykdytojais ir šie met prašomi būti jau trdaici-niai mūsų mieli talkininkai — p. Viktorija Keturkaitė-Dau-gelėvičienė, p. Bronius Kati-lius ir p. Parojus, nors jis tą dieną turėsias į vestuves švės-ti.

Loterijai fantus priimti malo-niai paprašyti šie mieli tautiečiai: Henrikas Adamonis, 2336 A. Knox St., Pt. St. Ih.; L. Girinis, 749 Atwater Ave., tel. a WE 0619; L. Gudas, 6427 Briand St., tel.: TR 3134; P. Jaspelkis, 2055 Montgomery St.; V. Kiškis, 774 Church Ave., tel.: YO 0381; pp. Liau-dinskas, 287 Belanger St., te-lefonas: DO 1206; pp. Leknic-kai, 7659 Central St. Ville La-salle, tel.: TR 4048, A. Matu-lis, 7682 Edward St., Ville La-salle, tel.: HE 1106; A. Na-vickas, 3330 Belchasse, Ro-somount, tel.: GR 1260; J. Pa-rojus, 7240 Querbes St., tel.: VI 7634; J. Kuprevičius, 284 —6 Ave., Ville Lasalle, tel. TR 9632; J. Trumpa, 5655 — 15 Ave., Rosemount ir „Nepr. Lietuvos“ redakcijoje, 7722 Ge-orge St. Ville Lasalle, tel.: HE 7920.

SV. ONOS MOTERŲ PAŠAL PINĖ DRAUGIJA,

šeštadienį, sausio 24 d., ruošia Šv. Kazimiero parapijos salėje puikią vakarienę. Valgi paruo-sia prityrusios šeimininkės.

Įėjimas suaugusiems 1,50 dol., vaikams 0,50. Turtingoje lo-terijoje atsilankę galės išban-dyti savo laimę. Laukiame!

PRIIMA Į DARBUS

Teko patirti, kad lėktuvų fabrikas Canadair iki kovo mė-nesio esąs reikalingas apie 3.000 darbininkų.

DVI MIRTYS

Gerai visiems Montrealio lietuviams žinomas jaunas vy-ras Antanas Janulevičius, skau-tas, sportininkas, aktyvus lie-tuvis, gyvenęs Verdune pas pp. Verbylas (Godin 694), prieš kiek laiko pametė darbą Montrealy ir išvyko į Noran-dos vario kasyklas. Bet sau-sio 12 d., 9 val. vakaro, bedir-bant jam po žemėmis, iš lubų pradėjo byrėti akmenys. A. Ja-nulevičius, staiga to užkluptas, staiga metėsis į šoną ir patai-ki į skylę po kojomis ir nukri-tes apie 120 pėdų. Nukrito ant aštrių akmenų ir vietoje užsi-mušė. Palaidotas sausio 15 d. Norandos kapinėse.

Antanas Janulevičius yra gi-męs 1926. V. 19 New York, bet augęs Lietuvoje ir Lietu-vos pilietis. Užsienių pasą yra gavęs Detmole iš kons. L. Dymšos. Būdamas veiklus jis turėjo ir Lietuvos pasą, buvo platintos ir Lietuvių Enci-klopedijos, veiklus sportininkas, skautas KLT narys ir „NL“ talkininkas.

Jo laidoti iš Montrealio į No-randą buvo nuvykusi buv. šei-mininkė p. Verbylienė, kurią ten negausius lietuvių gražiai priėmė. Laidotuvėse dalyva-vo didelės būrys kasyklų dar-bininkų — be lietuvių, latviai, lenkai, ukrainiečiai ir kt., ir pa-dėję labai gračius vainikus, taip pat ir kasyklų viršininkai, kurie padengė laidotuvių išlai-das ir gražiai p. Verbylienę glo-bojo. Prie laidotuvių daug pri-sidėjo p. Stankuvienė ir p. So-deikienė.

Sausio 18 d. namie mirė montrealietis, naujas ateivis, Mykolas Ivanauskas, pakirstas vėžio ligos. Velionis buvo trem-tinys ir gyveno Vokietijoje Uchtės stovykloje. Liko žmo-nai ir ištėkėjusi duklė.

SERGANTIEJI LIETUVIAI

Serga DLK Vytauto klubo pašalpinės nariai Prans Gu-dzinskas ir Juozas Klisevičius, abu ligoninėje. Feliksas Mor-kūnas Victorijoje turėjo akies operaciją. Verduno General ligoninėje serga Kazys Luko-šius. Buvo susirgusi Marcelė Stulginskienė, Emilė Zaniene, Rapolas Karalevičius, Kostas Šilkauskas.

SIŪLOMAS DARBAS

Reikalingi prityrę siuvėjai (operators) vyrai ir moterys vaikiškiems sportiniams drabu-žiams ir Hollywood paltams.

Taip pat reikalingas vyras prityręs prosytojas.

Teirautis Nugilj Manufak-turing, 4263 St. Laurent Blvd.

TORONTO

TORONTO VEIKĖJŲ ŠEI MŲ PAGERBIMAS

Šį šeštadienį, sausio 24 d., Lietuvių Namuose Toronto visuomenė ruošia didelį subu-vimą, kuriame bus pagerbtos dvi daug dirbančios visuome-ninį darbą pp. Indrėlių ir pp. Mankų šeimos. Senųjų ateivių tarpe jos dirba kaip lietuvių kultūros darbuotojai, o nau-jiems ateiviams labai daug pa-deda atvykti, apsigyventi, su-sirasti darbų ir nuosirdžia glo-ba.

Pabaigai Toronto Liet. Or-kestras Trimitas išpildė kur bė ga „Šešupė“ ir popuri maršą.

Minėjimas baigtas mažlietu-vių giesme „Lietuviai esame mes gimę“. Minėjime dalyva-vo apie 400 žmonių.

SUSIZIEDAVO

Toronto visuomenės veikėju Onos ir Jono Indrėlių dukra Bi-rutė susiziedavo su studentu Jonu Lymantu.

„PARAMOS“ BANKELIO susirinkime valdybon išrinkti: pp. Meilus, Sernas, Kiršonis, Matulionis ir Strazdas; kredi-to komitetan: pp. Senkus, Bud-rūka, Stepaitis; rev. kom.: pp. Adomavičius, Vl. Balsys, Banelis.

LIET. EVANGELIKAMS PAMALDOS:

Toronte bus sausio mėn. 18 d. 2 val. po pietų Pabaltiečių bažnyčioje (Andrieajus) Carl-ton ir Jarvis kampe.

Kun. A. Trakis.

LIETUVAITĖ IŠVYKO Į INDIJĄ

Greta Trakytė, kun. Trakio, gyvenančio Čikagoje sesuo, šiomis dienomis išvyko iš To-ronto į Indiją. Ji praėjusiais metais ištėkėjo už kunigo Er-nest Hahn, baigusio Toronto Universitetą ir Concordia se-minariją. Indijoje abu darbuo-sis kaip misionieriai tarp mu-sulmonų. Ponia Hahn buvo ku-rį laiką Toronto lietuvių evan-gelikų parapijos sekretorė.

J. J. J.

Pranešimai

LONDONO, Ont. SPOR-TININKŲ DEMESIUI!

Šių metų, sausio mėn., 25 d., 5 val. vakaro, pp. Statkų sa-lėje, 357 Clarence St., šaukia-mas Londone gyvenančių spor-tininkų (krepsininkų, stalo te-nisininkų, šachmatininkų ir kit.) ir jiems prijauniančių „Sportininkų Būrelis“ steigia-masis susirinkimas. Prašome gausiai adlyvauti. K. M.

— Kalėdų ir N. M. proga. N. Lietuvos ministerį priėmė Popiežius, kuriam ta proga min. Girdvainis pristatė savo sekr. St. Lozoraitį, junjorą.

Š. m. sausio mėn. 24 d. (šeštadienį) 7.30 vakaro, Šv. Ka-zimiero salėje (Roncesvalles ir Garden Ave.) Toronto „Živilės“ skaučių draugovė ruošia linksmą

ŠOKIŲ VAKARĄ SU PROGRAMA

Programoje — skaučių pasirodymai, o laike šokių bus idomūs pajavirinimai. Gros puiki septynių vyrų kapela. Toronto visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti.

„Živilės“ skaučių draugovė.

SENSACIJA TORONTISKIAMS!

Š. M. SAUSIO MĖN. 30 D., PENKTADIENĮ 8 VAL. U. N. F. AUDITORIJOJE, 297 COLLEGE ST. WEST, RENGIAMAS LINKSMAS

šokių vakaras.

Šokiams gros gera 6 žmonių kapela, veiks turtingas, šal-tu alučiu ir dar stipresniais gėrimais, bufetas, o svečių patogumui — staliukai. Šokiai tęsis iki ryto 0,30 val., tai maloniai kviečiame visus sportininkus, jų draugus ir ir visą lietuvišką jaunimą atsilankyti.

Sporto Klubas „Vytis“ Valdyba.

Kalbinė pagalba teismuose, ištuokos, nuosavybės per-leidimo ir kitose transakcijose. — Imigracijos, piliety-bės, paskolų parūpinimo, civilinės metrikacijos ir kiti reikalai. — Atstovavimas įstaigose. — Dokumentų pavirtinti vertimai, nuorašai ir fotokopijos. — Visokerio-pos informacijos. — Lietuvių interesus gina prityrę spe-cialistai, studijavę Ameriko ir Europos universitetuose. UŽEIKITE ARBA PARASYKITE MŪSŲ BIURUI.

JONAS J. JUŠKAITIS

932 Dundas West, Toronto, Canada. Tel. EM 6-4880.

MONTREALIO JŪRŲ SKAUTĖS-AI KVIEČIA VISUS Į

Krantinės šokius

KURIE ĮVYKS Š. M. SAUSIO 24 D., ŠEŠTADIENĮ, „RIALTO“ SALĖJE, 5711 PARK AVE., PRADŽIA 7,30 VAL. VEIKS BUFETAS, TURTINGA LOTERIJA IR DAUG KITŲ ĮVAIRUMŲ. ŠOKIAMS GROS BROLIŲ LAPINŲ KAPELA.

Rengėjai.